
02014510610030024

20161

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 1451**

6 Οκτωβρίου 2003

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 25301

Έγκριση περιφερειακού πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Ηπείρου.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις των άρθρων 8, 18 παράγραφος 5 του Ν. 2742/99 «Χωροταξικός Σχεδιασμός και Αειφόρος Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 207).

Την από 18.2.2003 γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Ηπείρου.

Την εισήγηση της Δνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ με αριθμό πρωτοκόλλου 19776/19.5.2003.

Το γεγονός ότι από τις κανονιστικές διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Ηπείρου, με το οποίο:

Καταγράφεται και αξιολογείται η θέση της Περιφέρειας στο διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο, ο ρόλος της σε εθνικό επίπεδο και σε σύγκριση με άλλες περιφέρειες καθώς επίσης και οι λειτουργίες διαπεριφερειακού χαρακτήρα που έχει ή μπορεί να αναπτύξει.

Καταγράφονται και αξιολογούνται οι παράγοντες εκείνοι που επηρεάζουν τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και διάρθρωση του χώρου στο επίπεδο της Περιφέρειας.

Αποτιμώνται οι χωρικές επιπτώσεις των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών πολιτικών και προγραμμάτων στο Επίπεδο της Περιφέρειας και

Προσδιορίζονται με προοπτική δεκαπέντε (15) ετών βασικές προτεραιότητες και οι στρατηγικές επιλογές για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του χώρου στο επίπεδο της Περιφέρειας, οι οποίες θα προωθούν την ισότιμη ένταξή της στον ευρύτερο διεθνή, ευρωπαϊκό και εθνικό χώρο.

(τα παραπάνω καθορίζονται ειδικότερα στο άρθρο 3)

Άρθρο 2

Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Ηπείρου στοχεύει:

Στην εναρμόνιση με τα εγκεκριμένα ή υπό διαμόρφωση κείμενα του Γενικού και των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και την εξειδίκευση και συμπλήρωση των βασικών προτεραιοτήτων και επιλογών τους, στο επίπεδο της Περιφέρειας.

Την προώθηση της αειφόρου, ισόρροπης και διαρκούς ανάπτυξης της Περιφέρειας σύμφωνα με τις φυσικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητές της.

Στην ενσωμάτωση των κατευθύνσεων του περιφερειακού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και άλλων γενικών ή ειδικών αναπτυξιακών προγραμμάτων που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου της περιφέρειας.

Στην εξασφάλιση της ικανότητάς τους να αποτελέσουν τη βάση αναφοράς για το συντονισμό και την εναρμόνιση των επί μέρους πολιτικών, προγραμμάτων και επενδυτικών σχεδίων του Κράτους, των δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη συνοχή και ανάπτυξη του περιφερειακού χώρου.

Στην εξασφάλιση κατευθύνσεων για τα μεγάλα αστικά συγκροτήματα για τα οποία απαιτούνται Ρυθμιστικά Σχέδια για την οικιστική τους οργάνωση και για την προστασία του περιβάλλοντος.

Στην εξασφάλιση της ικανότητάς τους να λειτουργούν ως κατευθυντήρια πλαίσια στα κατώτερα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΠΕΡΠΟ, και ΖΟΕ) εξασφαλίζοντας την συνεκτική διαχείριση του χώρου.

Στην εξειδίκευση και συμπλήρωση των βασικών προτεραιοτήτων – επιλογών των χωρικών κατευθύνσεων αναφορικά με τις περιοχές στις οποίες θα ενεργοποιούνται τα εργαλεία και οι μηχανισμοί του Ν. 2742/1999, ειδικότερα Δε οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων και τέλος οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων.

Στον καθορισμό προγράμματος δράσης στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες ενέργειες για την εφαρμογή των προτάσεων των ΠΠΧΣΑΑ, ρυθμίσεις, μέτρα και προγράμματα, το κόστος και οι πηγές χρηματοδότησης των

προτεινόμενων παρεμβάσεων, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων.

Άρθρο 3

Α. ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Η Ήπειρος καταλαμβάνει μια από τις πλέον «περιφερειακές» και απομακρυσμένες θέσεις στον Ελληνικό χώρο και βρίσκεται στην χαμηλότερη θέση της Ελλάδας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ως κύριο δείκτη ανάπτυξης.

Μια σειρά από μεγάλα έργα ωστόσο, τα οποία είτε ολοκληρώθηκαν είτε βρίσκονται σε εξέλιξη ή προγραμματίζονται, όπως η ολοκλήρωση της κατασκευής της Εγνατίας Οδού Ηγουμενίτσας-Θεσσαλονίκης-Αλεξανδρούπολης, του Δυτικού Άξονα (Πάτρας-Άρτας-Κακαβιάς), του διεθνών προδιαγραφών λιμένα της Ηγουμενίτσας, η ζεύξη του Ακτίου και η αναβάθμιση του αεροδρομίου του Ακτίου δημιουργούν ένα σύνολο προσβάσεων και αναπτυξιακών ευκαιριών που ανατρέπουν ριζικά την σχέση της Ηπείρου με το εγγύς και το ευρύτερο χωρικό και αναπτυξιακό της περιβάλλον.

Τα κύρια στοιχεία που δημιουργούν ένα νέο δυναμικό ρόλο στην Ήπειρο και πρέπει να ενισχυθούν, είναι:

Η ανάδειξη της Περιφέρειας ως κόμβου μεταφορών με το συνδυασμένο σύστημα του Λιμένα Ηγουμενίτσας και των δύο υπερ-τοπικών αξόνων (Εγνατίας και Δυτικού Αξονα) και η ενίσχυση του ρόλου της Ηγουμενίτσας ως δυτικής πύλης με σιδηροδρομική σύνδεση για να αποδώσει πραγματικά η συνδυασμένη λειτουργία.

Η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της θέσης της Ηπείρου για την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων μεταξύ Ελλάδας, Ε.Ε. και Βαλκανικής, ιδιαίτερα της Αλβανίας.

Η ανάπτυξη της Ηπείρου ως Κέντρου εκπαίδευσης και μεταφοράς τεχνολογίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση , με επίκεντρο το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και το δίκτυο των ΤΕΙ Ηπείρου και η ανάδειξη της πόλης των Ιωαννίνων ως περιφερειακού – διακρατικού πόλου ανάπτυξης.

Η αξιοποίηση – ανάδειξη του ιδιαίτερα αξιόλογου φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ηπείρου, στοιχεία τα οποία εντείνουν τις προοπτικές ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών οικονομικών δραστηριοτήτων, και ιδιαίτερα εναλλακτικού τουρισμού.

Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Β.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 7% της συνολικής έκτασης της Χώρας. Ο Νομός Ιωαννίνων καταλαμβάνει το 54% της έκτασης της Περιφέρειας, οι Νομοί Άρτας και Θεσπρωτίας το 18% και 17% αντίστοιχα, και ο Νομός Πρεβέζης το 11%. Αναφορικά με την κατανομή της έκτασης κατά υψομετρικές ζώνες, ο περισσότερο «ορεινός» νομός είναι ο Νομός Ιωαννίνων (85% της έκτασής του είναι ορεινή και 3% πεδινή), ενώ περισσότερο «πεδινός» είναι ο Νομός Πρεβέζης (οι πεδινές εκτάσεις αντιπροσωπεύουν το 33% της έκτασης του νομού και οι ορεινές το 47%).

Β.2 ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Όσον αφορά στην κατανομή των βασικών κατηγοριών χρήσεων γης, το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων ανέρχεται στο 14% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας, οι βοσκότοποι αντιπροσωπεύουν το 52% και τα δάση καλύπτουν το 26%. Το υπόλοιπο καταλαμβάνεται από επιφανειακά ύδατα (3%), οικιστική χρήση (4%) και λοιπές εκτάσεις (1%).

Οι μεγαλύτερες εκμεταλλεύσιμες δασικές εκτάσεις βρίσκονται στους Νομούς Ιωαννίνων και Άρτας (ποσοστά 37% και 29% αντίστοιχα). Η δασοπονία, συνδέεται στενά με την οικονομία των ορεινών περιοχών. Επίσης αρκετά από τα δάση της Περιφέρειας συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος, την αναψυχή και άλλες λειτουργίες.

Η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας συγκεντρώνεται στους Νομούς Άρτας και Πρεβέζης και στο Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων και κατά κανόνα συμπίπτει με τις αρδευόμενες γεωργικές εκτάσεις. Τα κύρια αγροτικά προϊόντα στα οποία ειδικεύεται η αγροτική οικονομία είναι τα εσπεριδοειδή, τα γεώμηλα, οι τομάτες, το βαμβάκι και ο σίτος.

Η κτηνοτροφία αποτελεί το δυναμικότερο κλάδο του πρωτογενή τομέα, με σημαντικά στοιχεία καθετοποίησης. Οι κτηνοτροφικές μονάδες είναι διάσπαρτες σε διάφορες περιοχές της Περιφέρειας. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις χοιροτροφείων – πτηνοτροφείων βρίσκονται στο Νομό Ιωαννίνων και στις πεδιάδες της Άρτας και Πρέβεζας. Οι μονάδες βοοειδών για γαλακτοπαραγωγή συγκεντρώνονται στους νομούς Πρέβεζας και Ιωαννίνων ενώ οι μονάδες βοοειδών κρεατοπαραγωγής αγελαίας μορφής συγκεντρώνονται στους Νομούς Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων.

Η αλιεία και ιχθυοκαλλιέργεια δεν έχουν αναπτυχθεί ιδιαίτερα στην Περιφέρεια, παρά την εκτεταμένη παράκτια ζώνη. Η ιχθυοκαλλιέργεια είναι αναπτυγμένη κυρίως στα παράλια του Νομού Θεσπρωτίας (κόλπος Ηγουμενίτσας, περιοχή Σαγιάδας) και στην περιοχή του Αμβρακικού κόλπου. Επιπλέον, αρκετά αναπτυγμένη είναι και η αλιεία των εσωτερικών υδάτων (η συνολική παραγωγή πέστροφας στην Περιφέρεια ανέρχεται στο 81,5% της συνολικής εγχώριας παραγωγής, ενώ κυπρινοκαλλιέργεια συγκεντρώνεται στις φυσικές και τεχνητές λίμνες της Περιφέρειας Πουρναρίου και πηγών Αώου).

Ο μεταποιητικός τομέας στην Περιφέρεια Ηπείρου χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία μονάδων επεξεργασίας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.

Βιομηχανικές περιοχές: λειτουργούν μία στο Νομό Ιωαννίνων και μία στο Νομό Πρεβέζης. Στο Νομό Θεσπρωτίας έχει οριοθετηθεί και πολεοδομηθεί ΒΙΟΠΑ.

Όσον αφορά την εξορυκτική δραστηριότητα, σημαντική είναι η εξόρυξη μαρμάρου στα δυτικά του λεκανοπεδίου της πόλης Ιωαννίνων.

Περιοχές με ανάπτυξη τουριστικών χρήσεων και χρήσεων παραθεριστικής κατοικίας αναπτύσσονται κατά μήκος των παραλίων του Νομού Πρεβέζης μέχρι την Πάργα, και στο Νομό Θεσπρωτίας στην περιοχή της Πέρδικας, των Συβότων και της Πλαταριάς.

Ειδικότερα η τουριστική δραστηριότητα στην Περιφέρεια χαρακτηρίζεται από:

Χαμηλό δυναμικό τουριστικών κλινών.

Επικράτηση των ενοικιαζομένων δωματίων έναντι των ξενοδοχειακών κλινών.

Συγκέντρωση των περισσότερων κλινών στο Νομό Πρέβεζης και ιδιαίτερα στην Πάργα (2/3 των ενοικιαζόμενων δωματίων και 2/5 των ξενοδοχειακών κλινών).

Επικράτηση μη ποιοτικών καταλυμάτων σε χαμηλές κατηγορίες (κάτω της Γ').

Επικράτηση των Ελλήνων επισκεπτών, σε αναλογία 4 προς 1 έναντι των αλλοδαπών.

Μικρή μέση διάρκεια παραμονής επισκεπτών (3 διανυκτερεύσεις έναντι 6 στο σύνολο της χώρας).

Ήπιες μορφές τουρισμού έχουν αναπτυχθεί στις εσωτερικές ημιορεινές και ορεινές περιοχές, ιδιαίτερα στα Ζαγοροχώρια, λιγότερο στα Τζουμέρκα και σποραδικά στις περιοχές παράλληλα των συνόρων.

Εμπόριο: αναπτύσσεται στα μεγάλα αστικά Κέντρα και ιδιαίτερα σε αυτά που έχουν μεταφορική δραστηριότητα όπως τα Ιωάννινα (αεροδρόμιο), Ηγουμενίτσα (λιμάνι) και Πρέβεζα (αεροδρόμιο και λιμάνι).

Λοιπές υπηρεσίες: η σημαντικότερη είναι η εκπαίδευση, με σημείο αιχμής το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και το ΤΕΙ Ηπείρου, με σχολές στις 3 πρωτεύουσες νομών της περιφέρειας.

Β.3 ΧΩΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Β.3.1 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο και γενικά οι συγκοινωνιακές υποδομές σε συνδυασμό με την ορεινή γεωμορφολογία και τις δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες αποτελεί τον σοβαρότερο ίσως παράγοντα για την απομόνωση της Περιφέρειας της Ηπείρου από την Κεντρική Ελλάδα και τη Μακεδονία.

Η σύνδεση της Περιφέρειας με την Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα αναμένεται να βελτιωθεί καθοριστικά μετά την ολοκλήρωση του υπό κατασκευή κλειστού αυτοκινητόδρομου «Εγνατία Οδός».

Η σύνδεση με την Νότια Ελλάδα θα βελτιωθεί καθοριστικά με τον προγραμματιζόμενο κλειστό αυτοκινητόδρομο, γνωστό ως «Δυτικό Άξονα» ή «Ιόνια Οδό».

Σιδηροδρομικό δίκτυο στην Περιφέρεια Ηπείρου δεν υπάρχει. Η απουσία αυτού του μεταφορικού συστήματος σε συνδυασμό με την ανεπάρκεια του υφιστάμενου οδικού δικτύου έχει σημαντική συμβολή στην υστέρηση της Περιφέρειας ως προς την ανάπτυξη των μεταφορών.

Η Ήπειρος διαθέτει 4 λιμάνια:

Το λιμάνι της Ηγουμενίτσας είναι εθνικής σημασίας και ένας από τους σημαντικότερους λιμένες της χώρας. Έχει αξιόλογη επιβατική και εμπορευματική κίνηση και παρουσιάζει πολύ σημαντική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Στις εισαγωγικές και εξαγωγικές δραστηριότητες, με έμφαση στις εισαγωγές. Βασικό μειονέκτημα είναι ή έλλειψη σιδηροδρομικής σύνδεσης και τεχνολογικής και τεχνικής υποδομής. Τα προγραμματιζόμενα σημαντικά λιμενικά έργα, σε συνδυασμό με την πρόσβαση της Εγνατίας Οδού και τη δημιουργία συνδυασμένου κόμβου στη Ηγουμενίτσα, θα μετατρέψουν το Λιμάνι της Ηγουμενίτσας σε βασική «πύλη» της χώρας προς την Ε.Ε., τη Μεσόγειο και την Αδριατική.

Το λιμάνι της Πρέβεζας έχει σημαντική εμπορευματική κίνηση. Η επιβατική κίνηση που συνδέεται με την πορθμειακή διακίνηση επιβατών μεταξύ Ακτίου και Πρέβεζας έχει μηδενιστεί μετά την απόδοση του υποθαλάσσιου τούνελ του Ακτίου στην κυκλοφορία. Φιλοξενεί επίσης σημαντικό αριθμό τουριστικών σκαφών. Παρουσιάζει σημαντικές προοπτικές ως κέντρο ανάπτυξης θαλάσσιου τουρισμού μικρών σκαφών. Επισημαίνεται ότι το λιμάνι είναι φυσικό και σε άμεση γειτνίαση με τον Αμβρακικό κόλπο που προστατεύεται από τη συνθήκη RAMSAR.

Τα λιμάνια της Πάργας και της Σαγιάδας είναι μικρά επιβατικά λιμάνια τουριστικού χαρακτήρα (εξυπηρέτηση σύνδεσης με Κέρκυρα, Παξούς, ή άλλους τουριστικούς προορισμούς).

Επίσης με πόρους του ΚΠΣ ολοκληρώθηκαν / κατασκευάζονται αλιευτικά καταφύγια και καταφύγια τουριστικών σκαφών (Σύβοτα, Μύτικας).

Οι αεροπορικές μεταφορές εκτελούνται κυρίως από το αεροδρόμιο Ιωαννίνων που λόγω γεωμορφολογικών και κλιματολογικών συνθηκών απαιτείται βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας του. Επίσης το αεροδρόμιο του Ακτίου φιλοξενεί πολύ σημαντική τουριστική κίνηση, με αιχμή κατά τους θερινούς μήνες και εξυπηρετεί κυρίως την παράκτια ζώνη των νομών Πρέβεζας και Θεσπρωτίας και τη Λευκάδα.

Β.3.2 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Προωθούνται σημαντικά έργα στα πλαίσια του Ταμείου Συνοχής, όπως και του ΠΕΠ Ηπείρου, που αναμένεται να βελτιώσουν τη διαχείριση και διάθεση των αστικών λυμάτων και των αστικών στερεών απορριμμάτων στη Περιφέρεια Ηπείρου.

Β.3.3 ΛΟΙΠΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Σε ότι αφορά την υποδομή παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας η Ηπειρος είναι απολύτως αυτάρκης. Με την αποπεράτωση-υλοποίηση των προγραμματισμένων Υδροηλεκτρικών Σταθμών η Περιφέρεια Ηπείρου αναδεικνύεται σε ενεργειακό κέντρο υπερτοπικής σημασίας, καθώς η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αναμένεται να υπερ-διπλασιαστεί στο άμεσο μέλλον.

Από άποψη τηλεπικοινωνιακής υποδομής, η Περιφέρεια παρουσιάζει ελλείψεις που συνιστούν ανασταλτικό παράγοντα στην αναπτυξιακή διαδικασία και τις προοπτικές της Περιφέρειας. Στην ιεράρχηση των Περιφερειών ως προς την αναγκαιότητα διάθεσης επενδύσεων και γενικής βελτίωσης της τηλεπικοινωνιακής υποδομής η Ήπειρος κατέχει τη δεύτερη θέση, μετά τη Δυτική Μακεδονία, σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΟΤΕ.

Β.4 ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Το αστικό δίκτυο της Ηπείρου, με κύριο πόλο ανάπτυξης τα Ιωάννινα και δευτερεύοντες τις πόλεις της Άρτας, Πρέβεζας και Ηγουμενίτσας, παρουσιάζει σήμερα περιορισμένο διαπεριφερειακό ρόλο και εμβέλεια λόγω περιορισμένων διασυνδέσεων με βασικά μεταφορικά δίκτυα και τεχνολογικές εξελίξεις.

Το επόμενο στοιχείο που χαρακτηρίζει τη διάρθρωση και ιεραρχία του οικιστικού δικτύου της Ηπείρου είναι η απουσία δυναμικών μεσαίων-ημιαστικών κέντρων (κέντρα 3ου επιπέδου) που να είναι ικανά να λειτουργήσουν ως δυναμικοί πόλοι ανάπτυξης, και η ταυτόχρονη κυριαρχία μικρών αγροτικών οικισμών.

Ο Νομός Άρτας χαρακτηρίζεται από ελλιπή αστική διάρθρωση. Η Άρτα είναι το μόνο αστικό κέντρο στο νομό

(2ου επιπέδου) με εξυπηρετήσεις νομαρχιακού επιπέδου και παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΤΕΙ Ηπείρου). Τα τρία ημιαστικά κέντρα-Κομπότι, Νεοχώρι και Πέτα, έχουν αναπτύξει μια σχετική δυναμικότητα και κυριαρχούν στην άμεση περιοχή επιρροής τους.

Στο νομό Θεσπρωτίας το οικιστικό δίκτυο αν και κυριαρχείται από μικρούς αγροτικούς οικισμούς, παρουσιάζει ένα πιο συγκροτημένο δίκτυο αστικών λειτουργιών. Η Ηγουμενίτσα είναι η πρωτεύουσα του νομού με υπηρεσίες νομαρχιακού επιπέδου και παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (τμήματα ΤΕΙ). Εκτός από την Ηγουμενίτσα, ενισχυμένος είναι ο ρόλος της Παραμυθιάς και των Φιλιατών στην ιεραρχία του οικιστικού δικτύου.

Στο Νομό Ιωαννίνων τα Ιωάννινα αποτελούν το σημαντικότερο αστικό κέντρο της περιφέρειας με εμβέλεια διαπεριφερειακή και διακρατική (Αλβανία) κυρίως λόγω της παροχής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων). Σημαντικά οικιστικά κέντρα που παρέχουν αστικές λειτουργίες στο νομό είναι η Κόνιτσα και το Μέτσοβο, ενώ αναδυόμενο κέντρο με δυναμική πληθυσμιακή εξέλιξη και ανάπτυξη υπηρεσιών είναι και τα Πράμαντα, το οποίο εξυπηρετεί μια ευρύτερη περιοχή (Τζουμέρκα) που στερείται υπηρεσιών και καλής πρόσβασης σε αστικά κέντρα. Τα μεσαίου μεγέθους οικιστικά κέντρα της Ανατολής, Ελεούσας, Κατσικά και Περάματος παρουσιάζουν μια πληθυσμιακή δυναμικότητα η οποία δεν αντιστοιχεί στο επίπεδο των λειτουργιών που παρέχουν. Αυτό δικαιολογείται από την εγγύτητα με την πόλη των Ιωαννίνων με την οποία συγκροτούν ευρύτερο οικιστικό σύνολο.

Στο νομό Πρεβέζης παρατηρείται συγκροτημένη αστική διάρθρωση. Η Πρέβεζα παρουσιάζει υπηρεσίες νομαρχιακού επιπέδου και περιορισμένες υπηρεσίες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (τμήματα ΤΕΙ). Εκτός από την Πρέβεζα υπάρχουν και τρία άλλα κέντρα με αστικές λειτουργίες: η Φιλιππιάδα, το Καναλλάκι και η Πάργα η οποία όμως λόγω του τουριστικού της χαρακτήρα υπολειτουργεί για το μισό περίπου χρόνο. Αυξημένη επιρροή ως προς τις λειτουργίες που παρέχει και το ρόλο που διαδραματίζει μεταξύ των οικισμών του Νομού παρουσιάζει και το Θεσπρωτικό.

Β.5 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Οι ιδιαίτερης οικολογικής αξίας περιοχές της Ηπείρου (Εθνικός Κατάλογος NATURA 2000) αντιστοιχούν στο 28% περίπου της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας (εθνικός μέσος όρος 16,9%). Παράλληλα, η Ήπειρος έχει πλούσια ιστορική και πολιτιστική παράδοση η οποία φαίνεται από το μεγάλο αριθμό ιστορικών μνημείων και παραδοσιακών οικισμών που υπάρχουν στην περιοχή.

Οι θεσμοθετημένες περιοχές προστασίας της φύσης περιλαμβάνουν:

2 Εθνικούς Δρυμούς (Εθνικός Δρυμός Βίκου-Αώου, Εθνικός Δρυμός Πίνδου)

1 υγρότοπο προστατευόμενο από την συνθήκη Ramsar (Αμβρακικός κόλπος)

21 περιοχές οι οποίες περιλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο Natura 2000, Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Συγκεντρώνονται κυρίως στους ορεινούς όγκους της ενδοχώρας και κατά μήκος των ακτών του Ιονίου.

2 Αισθητικά δάση (περιαστικό δάσος Ιωαννίνων και παραλιακό δάσος Νικοπόλεως-Μύτικα Πρέβεζας)

Τοπία ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους, τα οποία συγκεντρώνονται κυρίως στην παράκτια περιοχή που εκτείνεται από τις εκβολές του Αχέροντα ως τη Σαγιάδα και στον κεντρικό ορεινό όγκο, κλπ.

Η πολιτιστική κληρονομιά περιλαμβάνει παραδοσιακούς οικισμούς διάσπαρτους σε όλους τους νομούς με συγκέντρωση ιδιαίτερη στο Νομό Ιωαννίνων (Ζαγοροχώρια) και σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους (Δωδώνη, Νικόπολη, Κασσώπη, Εφύρα, κλπ.) και μνημεία (βυζαντινά μοναστήρια και κάστρα, γεφύρια).

Ως προς τις πηγές ρύπανσης:

Προβλήματα που σχετίζονται με τη γεωργική δραστηριότητα εντοπίζονται στις εντατικές καλλιέργειες της πεδιάδας της Άρτας, ειδικά τις αρδευόμενες, οι οποίες επιβαρύνουν τους υδατικούς αποδέκτες της περιοχής και τελικά τον Αμβρακικό κόλπο με υπολείμματα λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.

Σε ό,τι αφορά την κτηνοτροφία, έναν από τους κύριους τομείς της οικονομίας της Περιφέρειας, σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα προκύπτουν από τη μεγάλη συγκέντρωση χοιροτροφικών μονάδων στην πεδιάδα της Άρτας και γύρω από την Πρέβεζα και τα Ιωάννινα και από την χωρίς επεξεργασία διάθεση υγρών αποβλήτων από αυτές.

Ο βιομηχανικός τομέας στην Περιφέρεια Ηπείρου χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία μονάδων επεξεργασίας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, οι οποίες παρόλο ότι είναι λίγες σε αριθμό, επιβαρύνουν σημαντικά με οργανικό φορτίο τους υδάτινους αποδέκτες της περιοχής.

Πρόσθετες περιβαλλοντικές πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον αποτελούν επίσης η διάνοιξη οδικών δικτύων, η λαθροθηρία, και η λαθροϋλοτομία. Σημαντική περιβαλλοντική όχληση παρατηρείται και σε παράκτιες περιοχές με αυξημένη τουριστική ανάπτυξη.

Β.6 ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Β.6.1. ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στην Περιφέρεια Ηπείρου κατά τα 20 τελευταία έτη παρατηρείται:

Έντονη αστικοποίηση.

Εγκατάλειψη των ορεινών περιοχών.

Μετακίνηση προς πεδινές ή ημιορεινές περιοχές.

Τα αστικά κέντρα (Ιωάννινα, Άρτα, Πρέβεζα, Ηγουμενίτσα) αποτελούν τους κύριους πόλους ανάπτυξης:

Οι διαφαινόμενοι άξονες ανάπτυξης είναι:

Άξονας παράκτιας τουριστικής ανάπτυξης: Πρέβεζα-Ηγουμενίτσα, ο οποίος ευνοείται έντονα από το αναβαθμισμένο αεροδρόμιο του Ακτίου και την οδική υποθαλάσσια σύνδεση της Πρέβεζας με το Άκτιο. Έχει την δυνατότητα ανάπτυξης μαζικού τουρισμού, θαλάσσιου τουρισμού, οικολογικών ειδικών μορφών –ιδιαίτερα αθλητικών, οικολογικών και πολιτιστικών, λόγω της πληθώρας των οικολογικών και πολιτιστικών μνημείων εθνικής σημασίας που περιέχει η περιοχή.

Άξονας ανάπτυξης βιομηχανικών δραστηριοτήτων: Πρέβεζα-Άρτα-Ιωάννινα-Κακκαβιά. Οι ΒΙΠΕ Πρέβεζας και Ιωαννίνων προσδιορίζουν σήμερα την δυναμική του άξο-

να, ενώ η σύνδεση με Αλβανία έχει ήδη αποδώσει σημαντικούς καρπούς, με την εγκατάσταση ελληνικών επιχειρήσεων εκατέρωθεν των συνόρων και χρήση εργατικού δυναμικού από την Αλβανία.

Άξονας ανάπτυξης υπηρεσιών, κυρίως μεταφορών και εμπορίου μεταξύ Ηγουμενίτσας και Ιωαννίνων, με επέκταση προς Θεσσαλία και προς Δυτική Μακεδονία.

Ειδικές θεματικές κατηγορίες χώρου περιλαμβάνουν:

Την παράκτια ζώνη ανάπτυξης τουρισμού.

Την μεθοριακή ζώνη 20 km κινήτρων για επενδύσεις.

Την ορεινή ζώνη ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού λόγω του ενδιαφέροντος οικολογικού και πολιτιστικού πλούτου (Τζουμέρκα, Ζαγόρια, Μαστοροχώρια, Πωγωνοχώρια, Μουργκάνα, ορη Σουλίου).

Τη ζώνη ανάπτυξης εντατικής κτηνοτροφίας-πτηνοτροφίας (Πρέβεζα-Άρτα-Ιωάννινα).

Τις νότιες πεδινές αρδευόμενες εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας (πεδιάδες Πρέβεζας και Άρτας).

Σχετικά έντονες συγκρούσεις χρήσεων γης παρατηρούνται:

Στην παράκτια ζώνη, με αιχμή την Πάργα, στην οποία ισχύει διάταγμα περί κορεσμού του 1986, το οποίο απαγορεύει πλήρως την ανέγερση ξενοδοχείων (ισχύει επίσης η απαγόρευση δημιουργίας ενοικιαζόμενων δωματίων του 1994 για όλη την Ελλάδα, η οποία δεν τηρείται).

Το Λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων, στο οποίο οι οικιστικές χρήσεις εκτοπίζουν τη γεωργική γη, πτηνοτροφεία γειτνιάζουν με οικιστική χρήση ενώ η εκτός σχεδίου δόμηση έχει επεκταθεί σε μη ενδεικνυόμενες περιοχές, όπως γύρω από το αεροδρόμιο, με κίνδυνο παρεμπόδισης της λειτουργίας του και μείωσης της ασφάλειας του.

Στις προστατευόμενες περιοχές (NATURA, εθνικοί δρυμοί κλπ) στις οποίες η εφαρμογή Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών απαγορεύει τουριστικές ή γεωργικές χρήσεις (π.χ. εκβολές Καλαμά και Αχέροντα).

Στην πεδιάδα της Άρτας, όπου οι χρήσεις εντατικής κτηνοτροφίας (κυρίως χοιροτροφεία) και οι εντατικές γεωργικές καλλιέργειες με αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων απειλούν με ρύπανση τον υδροφόρο ορίζοντα και την προστατευόμενη περιοχή του Αμβρακικού.

Β.7 ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Οι δημόσιες πολιτικές με επιπτώσεις στον χώρο χρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο ιδιαίτερα από το 1994 και μετά από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την εθνική συγχρηματοδότηση. Αυτό θα συνεχισθεί κατά την τρέχουσα (2000-2006) αλλά και κατά την επόμενη (2007-) προγραμματική περίοδο κατά την οποία η Περιφέρεια Ηπείρου προβλέπεται ότι θα εξακολουθήσει να πληροί τα κριτήρια ένταξης στις περιοχές του Στόχου 1.

Συνολικά, ο προσανατολισμός των διαρθρωτικών ταμείων μέχρι και την περίοδο 1994-1999 μπορεί να θεωρηθεί ιδιαίτερα επιτυχής και με πολύ θετικές επιπτώσεις ως προς το σκέλος της βελτίωσης των δημοσίων τεχνικών και κοινωνικών υποδομών της Περιφέρειας ιδιαίτερα ως προς τα μεγάλα έργα των μεταφορικών υποδομών που ξεκίνησαν την περίοδο 1994-1999 και συνεχίζονται στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2000-2006. Τα έργα αυτά δημιουργούν σταδιακά τις προϋποθέσεις οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας και αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει ιδιαίτερα ως προς την γεωγραφική της θέση, ενώ παράλληλα εξασφαλίζουν και ένα ικανοποιητικό επίπεδο ποιότητας ζωής που αποτελεί προϋπόθεση οικονομικής ανάπτυξης. Αδυναμίες κατά την περίοδο αυτή εμφανίζονται στην εισοδηματική ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα και στα μέτρα εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης της γεωργικής δραστηριότητας με αποτέλεσμα την δραστική συρρίκνωση του πρωτογενή τομέα, με ρυθμούς ταχύτερους από ό,τι για το σύνολο της χώρας και με δυσμενείς επιπτώσεις στις οικονομίες των πεδινών περιοχών της Περιφέρειας στον Νομό Πρεβέζης και περισσότερο στον Νομό Άρτας. Ως μειονέκτημα της περιόδου αυτής μπορεί επίσης να θεωρηθεί ο προσανατολισμός των πόρων προς μικρής κλίμακας έργα, σε συνδυασμό με την απουσία ολοκληρωμένου σχεδιασμού.

Θετική εξέλιξη και ένδειξη ανάκαμψης της αρνητικής πορείας της Περιφέρειας, αποτελεί η σύγκλιση, αν και με πολύ αργούς ρυθμούς, της Περιφέρειας προς την χώρα ως προς τον δείκτη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ από το 1996 και μετά, καθώς επίσης και η σύγκλιση της Περιφέρειας προς την χώρα για ορισμένους δείκτες ευημερίας.

Στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2000-2006 τα μειονεκτήματα της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου εκτιμάται ότι αντιμετωπίζονται ικανοποιητικά.

Παράλληλα, οι πόροι των διαρθρωτικών ταμείων στο επίπεδο του ΠΕΠ είναι περισσότερο προσανατολισμένοι από ότι στις προηγούμενες περιόδους προς δράσεις άμεσα αναπτυξιακές που υποστηρίζουν την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και τις νέες τεχνολογίες, την προσέλκυση επενδύσεων και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας, ιδιαίτερα στις περιοχές υπαίθρου που έχουν υποστεί τις συνέπειες της συρρίκνωσης του πρωτογενούς τομέα (π.χ. με την ενίσχυση της παραγωγής και εμπορίας ανταγωνιστικών προϊόντων ποιότητας και υψηλής εισοδηματικής απόδοσης –βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία-, την ενίσχυση του ήπιου τουρισμού, κλπ.). Αντίστοιχα μειώνεται η συμμετοχή του τομέα τεχνικών και κοινωνικών υποδομών στους πόρους του ΠΕΠ. Για τον τομέα αυτό οι χρηματοδοτήσεις των διαρθρωτικών ταμείων της προηγούμενης περιόδου έχουν εξασφαλίσει ένα ικανοποιητικό επίπεδο εξυπηρέτησης. Παράλληλα συνεχίζονται και αναμένεται ότι θα ολοκληρωθούν σταδιακά μέχρι το 2010 όλες οι μεγάλες υποδομές μεταφορών εθνικής κλίμακας (Εγνατία Οδός, Δυτικός Άξονας, κλπ.) με τις οποίες θα αρθεί η απομόνωση της Περιφέρειας και θα εξασφαλισθούν οι προϋποθέσεις οικονομικής ανάπτυξης της.

Γ. ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Γ.1 Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης Περιφέρειας

Το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Ηπείρου ακολουθεί αφενός τις γενικές αρχές και άξονες του Εθνικού ΣΠΑ 2000-2006 και αφετέρου συντάσσεται με τις βασικές επιλογές του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης (ESDP).

Γ.1.1 ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Βασικοί πόλοι ανάπτυξης στην περιφέρεια είναι τα 4 αστικά κέντρα 1ου και 2ου επιπέδου που αποτελούν και πρωτεύουσες των νομών. Τα 4 αυτά κέντρα οργανώνονται σε δύο δίπολα ως εξής:

Ένα βόρειο κύριο δίπολο (Ιωάννινα – Ηγουμενίτσα), με κύριο πόλο ανάπτυξης τα Ιωάννινα, το οποίο επωφελείται:

• της βορειο – δυτικής πύλης της χώρας (Ηγουμενίτσα)

• του βόρειου συγκοινωνιακού άξονα της χώρας (Εγνατία οδός) ο οποίος διατρέχει όλη τη βόρεια Ελλάδα, συνδέεται με κάθετους άξονες με τις χώρες της Βαλκανικής, και δίνει διέξοδο προς την Τουρκία και τον Εύξεινο Πόντο,

• του δυτικού συγκοινωνιακού άξονα της χώρας (Ιονία οδός), ο οποίος συνδέει τη χώρα με την δυτική Βαλκανική και τέμνεται με τον προηγούμενο στα Ιωάννινα.

• της ίδιας της ύπαρξης του αστικού κέντρου των Ιωαννίνων και των υποδομών του.

2. Ενα νότιο δίπολο (Άρτα-Πρέβεζα) με ισόρροπη δομή και ρόλους, το οποίο επωφελείται:

• του δυτικού άξονα (Ιονία οδός) ως προς την Άρτα, και των συνδέσεων της με την Θεσσαλία

• της ζεύξης Ακτίου-Πρέβεζας, ως προς την Πρέβεζα, της τουριστικής ανάπτυξης των ακτών του Ιονίου,

• του αεροδρομίου του Ακτίου το οποίο αναβαθμίζεται και προσλαμβάνει διεθνή ρόλο

• της γεωργικής παραγωγής της πεδιάδας Άρτας-Πρέβεζας (γη υψηλής παραγωγικότητας).

Ο αναπτυξιακός ρόλος, οι προγραμματιζόμενες υποδομές και οι προωθητικές δραστηριότητες των αστικών κέντρων 1ου και 2ου επιπέδου φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Αστικά Κέντρα	Αναπτυξιακός Ρόλος	Επιχειρηματικές & Αναπτυξιακές Υποδομές	Προωθητικές Δραστηριότητες
Ιωάννινα	Περιφερειακός – Διακρατικός Πόλος Ανάπτυξης Βαλκανικό Κέντρο Διοικητικό και Πολιτιστικό Κέντρο	Αεροδρόμιο Εγνατία Οδός Δυτικός Αξονας Βιομηχανική Περιοχή	Ανώτατη Εκπαίδευση Τεχνολογική Έρευνα και Ανάπτυξη Τριτογενής τομέας, εμπόριο-μεταφορές Βιομηχανία-Βιοτεχνία Υπηρεσίες Υγείας Πολιτισμός Ειδικές Μορφές Τουρισμού
Άρτα	Νομαρχιακός Πόλος Ανάπτυξης	Δυτικός Άξονας Σύνδεση με Θεσσαλία Βιομηχανική περιοχή	Κέντρο Αγροτικής Ανάπτυξης ΜΜΕ Ανώτερη εκπαίδευση Ειδικές μορφές τουρισμού Αλιεία-Ιχθυοκαλλιέργειες
Πρέβεζα	Νομαρχιακός Πόλος Ανάπτυξης	Ζεύξη Ακτίου-Πρέβεζας Αεροδρόμιο Λιμένας Βιομηχανική Περιοχή	Τριτογενής τομέας, εμπόριο – Μεταφορές Τουρισμός Αλιεία Βιομηχανία Ανώτερη εκπαίδευση
Ηγουμενίτσα	Βόρεια πύλη διασύνδεσης με τη Δυτική Ευρώπη Νομαρχιακό Αναπτυξιακό Κέντρο	Λιμένας Εγνατία Οδός Σιδηροδρομική σύνδεση Εμπορευματικό Κέντρο Βιομηχανική περιοχή	Μεταφορές Τουρισμός Ανώτερη εκπαίδευση Αλιεία

Οι βασικοί άξονες ανάπτυξης που προδιαγράφονται εντός των ορίων της περιφέρειας και σε διαπεριφερειακό επίπεδο είναι:

Ι) Ηγουμενίτσα-Ιωάννινα, με προέκταση προς Θεσσαλονίκη – Αλεξανδρούπολη – Τουρκία προς Ανατολάς και προς Ιταλία – Αδριατική προς Δυσμάς. Ο άξονας αυτός εμπεριέχει έμφαση στις διεθνείς μεταφορές, τις υπηρεσίες εμπορίου, τις νέες τεχνολογίες και τη μεταποίηση.

ΙΙ) Ηγουμενίτσα-Πρέβεζα, με προέκταση προς Βορράν σε Σαγιάδα – Αλβανία, προς Νότο σε Κεντρική Ελλάδα – Πάτρα και προς Δυσμάς στα Ιόνια νησιά. Ο άξονας αυτός χαρακτηρίζεται απο τις δυνατότητες ανάπτυξης τουρισμού και συναφών υπηρεσιών.

ΙΙΙ) Άρτα-Ιωάννινα-Κακαβιά, με προέκταση προς Βορρά στην Αλβανία και προς Νότο στην Κεντρική Ελλάδα – ΠΑΘΕ. Ο άξονας αυτός οριοθετεί μια ζώνη εντατικών κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων, ήπιας τουριστικής ανάπτυξης στους ορεινούς όγκους και βιομηχανικής ανάπτυξης, μέσω ενός δικτύου ΒΙΠΕ και ΒΙΠΑ/ΒΙΟΠΑ.

Γ.1.2 ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗς ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Στην Περιφέρεια Ηπείρου εντοπίζονται 4 γενικευμένες ζώνες ανάπτυξης ως εξής:

Η παράκτια ζώνη ανάπτυξης τουρισμού και θαλάσσιων μεταφορών. Η ζώνη αυτή χαρακτηρίζεται από τη συγκέντρωση έργων τουριστικής ανάπτυξης, θαλάσσιων μεταφορών και ανάπτυξης της αλιείας. Αναπτυξιακές παρεμβάσεις στη ζώνη αυτή είναι σημαντικές, διότι αφενός αυξάνουν τις αναπτυξιακές δυνατότητες των δύο μεγάλων αστικών κέντρων (Ηγουμενίτσα, Πρέβεζα) με την κατασκευή λιμενικών έργων (Ηγουμενίτσα), αεροδρομίων (βελτίωση Ακτίου) και οδικών συνδέσεων (Εγνατία, σήραγγα Ακτίου). Αφετέρου δημιουργούνται υποδομές μα-

ζικού (ΠΟΤΑ) ή εναλλακτικού τουρισμού με διαρθρωτικά αναπτυξιακά αποτελέσματα κύρια για το βόρειο και κεντρικό τμήμα της ζώνης.

Η ζώνη των ορεινών όγκων που επιδέχονται τουριστική ανάπτυξη. Η ζώνη αυτή εκτείνεται αφενός κατά μήκος του ανατολικού ορίου της Περιφέρειας, στους Νομούς Ιωαννίνων (Ζαγόρι, Μέτσοβο, περιοχή Κόνιτσας, Βόρεια Τζουμέρκα) και Άρτας (κεντρικά και νότια Τζουμέρκα) και αφετέρου κατά μήκος των συνόρων με την Αλβανία (περιοχή Φιλιατών, Πωγωνοχώρια, Μαστοροχώρια, Μουργκάνα). Στην ζώνη αυτή πρέπει να προστεθούν «θύλακες» ανάπτυξης τουρισμού στους άλλους νομούς (περιοχή Λίμνης Ζηρού και Λίμνης Πουρναρίου, στενά Αχέροντα-Σούλι, περιοχή Παραμυθιάς). Η ζώνη αυτή χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, βάσει των συγκριτικών πλεονεκτημάτων (φυσικού κάλλους και πολιτιστικής κληρονομιάς) των περιοχών που εμπεριέχει. Ο τουρισμός θα αναπτυχθεί καλύτερα αν συνδυασθεί η παράκτια ζώνη με τις ορεινές περιοχές και την ενδοχώρα γενικότερα.

Η ζώνη εκμεταλλεύσιμης γεωργικής γης με δυνατότητα υψηλής απόδοσης, συγκεντρώνεται αφενός στο νοτιοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας το οποίο περιλαμβάνει εκτάσεις του Νομού Πρέβεζας και του Νομού Άρτας και αφετέρου σε «θύλακες» των νομών Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων. Στην ζώνη Πρέβεζας-Άρτας συγκεντρώνεται η πλειοψηφία των αρδευτικών έργων, τα οποία όμως υστερούν σε σχέση με τις διαπιστωμένες ανάγκες της περιοχής. Απαραίτητη προϋπόθεση για την περαιτέρω ανάπτυξη της ζώνης αυτής είναι η αντιμετώπιση της οξύτατης ρύπανσης που προκαλούν τα γεωργικά φάρμακα και τα απόβλητα πτηνοτροφείων-χοιροτροφείων. Επίσης, αναδιάρθρωση καλλιεργειών, αρδευτικά δίκτυα με λιγότερο υδροβόρες εκδοχές και αναδασμοί είναι δράσεις που πρέπει να προκύπτουν από τις προτάσεις για μελέτες και έργα στη ζώνη αυτή.

Η ευρύτερη ζώνη των ορεινών και ημιορεινών περιοχών είναι η πιο εκτεταμένη και περιλαμβάνει περιοχές με δυνατότητες ανάπτυξης κυρίως της κτηνοτροφίας, τόσο της ελεύθερης όσο και της οργανωμένης. Σημαντική επίδραση στη ζώνη αυτή έχουν οι υποδομές βοσκοτόπων και οργανωμένων μονάδων, οι οποίες χωροθετούνται σε ένα «διάδρομο» ανάπτυξης της οργανωμένης κτηνοτροφίας που διατρέχει από βορρά προς νότο την Περιφέρεια, με πρόσθετους θύλακες στα ημι-ορεινά του Νομού Άρτας. Για τη ζώνη αυτή είναι επίσης σημαντικά τα έργα «τοπικής ανάπτυξης» τα οποία βελτιώνουν την ποιότητα ζωής και τις προσβάσεις στους ορεινούς και ημιορεινούς οικισμούς καθώς και η εκμετάλλευση των δασών για παραγωγή δασικών προϊόντων ή αναψυχή.

Γ.1.3 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Φυσικό περιβάλλον – Διαχείριση του φυσικού αποθέματος

Ανάλογα με την οικολογική αξία των περιοχών, η βέλτιστη περιβαλλοντική διαχείριση θα πρέπει να εφαρμόζεται κυρίως σε δύο άξονες:

Βασικός στόχος του πρώτου άξονα είναι ελαχιστοποίηση των αρνητικών ανθρωπογενών επιπτώσεων στο περιβάλλον σε περιοχές με ανάπτυξη.

Βασικός στόχος του δεύτερου άξονα είναι η προστασία, διαχείριση και ανάδειξη των περιοχών με μεγάλη περιβαλλοντική αξία (διαχείριση προστατευόμενων περιοχών).

Πολιτιστικά Χαρακτηριστικά της Περιφέρειας

Η Ήπειρος έχει πλούσια ιστορική και πολιτιστική παράδοση η οποία φαίνεται από το μεγάλο αριθμό των ιστορικών μνημείων και παραδοσιακών οικισμών που υπάρχουν στην περιοχή. Η παράδοση αυτή ξεκινά από τους αρχαίους χρόνους, με το περίφημο μαντείο της Δωδώνης και συνεχίζεται κατά τους βυζαντινούς χρόνους και το μεσαίωνα, όπως μαρτυρούν τα κάστρα και οι βυζαντινές εκκλησίες, αλλά και οι πύργοι, τα αρχοντικά και τα γεφύρια που έκτιζαν οι συντεχνίες των Ηπειρωτών μαστόρων.

Παραδοσιακοί Οικισμοί

Η Περιφέρεια και ιδιαίτερα ο Νομός Ιωαννίνων χαρακτηρίζεται από τον ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό παραδοσιακών οικισμών, πολλοί από τους οποίους έχουν υποστεί ελάχιστη αλλοίωση. Οι παραδοσιακοί οικισμοί συγκεντρώνονται κατά κύριο λόγο στην περιοχή του Ζαγορίου και του Μετσόβου στο Νομό Ιωαννίνων και στο βόρειο τμήμα του Νομού Θεσπρωτίας.

Η ιστορική και πολιστική κληρονομιά της Περιφέρειας χρήζει ικανοποιητικότερης ανάδειξης – προστασίας. Από τους αρχαιολογικούς χώρους, μόνον αυτοί της Δωδώνης, της Νικόπολης, της Κασσώπης και το νεκρομαντείο Μεσοποτάμου (αρχαίας Εφύρας) είναι οργανωμένοι ώστε να δέχονται επισκέπτες.

Γ2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Κεντρική επιλογή-υπόθεση για την εξέλιξη της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας της Περιφέρειας, σύμφωνα και με τις στρατηγικές επιλογές του χωρικού σχεδίου ανάπτυξης, είναι ότι η Περιφέρεια μετά από μια παρατεταμένη περίοδο αναπτυξιακής υστέρησης, εμφανίζει την παρούσα περίοδο προοπτικές οικονομικής ανάκαμψης και σύγκλισης της Περιφέρειας με την υπόλοιπη χώρα με ορίζοντα το έτος 2015.

Καθοριστική σημασία προς την κατεύθυνση αυτή έχουν τα μεγάλα έργα μεταφορικών υποδομών που ήδη κατασκευάζονται και που αναμένεται ότι θα έχουν ολοκληρωθεί στο σύνολό τους μέχρι το έτος 2015. Με τα έργα αυτά θα αρθεί το βασικό μειονέκτημα απομόνωσης της Περιφέρειας και θα καταστεί δυνατό η Ήπειρος να εξελιχθεί σε πύλη της χώρας προς την Δυτική και Κεντρική Ευρώπη και προς την Δυτική Βαλκανική και να προσελκύσει επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας.

Για τις θετικές αυτές προοπτικές υπάρχουν ήδη ενδείξεις ανάκαμψης της αρνητικής πορείας της Περιφέρειας. Οι ενδείξεις αυτές αποτελούν τις πρώτες εμφανείς θετικές επιπτώσεις των διαρθρωτικών παρεμβάσεων που έχουν ενισχύσει την Περιφέρεια, οι πλήρεις επιπτώσεις των οποίων αναμένεται ότι θα εκδηλωθούν με μια χρονική υστέρηση. Βασική ένδειξη για την αναμενόμενη ανάσχεση της αρνητικής πορείας της Περιφέρειας αποτελεί η εξέλιξη της θέσης της Περιφέρειας ως προς την χώρα με βάση το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, το οποίο αποτελεί το βασικό κριτήριο ανάπτυξης

Θετική πορεία εμφανίζουν επίσης οι κυριότεροι δείκτες ευημερίας της Περιφέρειας. Αρνητική πορεία ή στασιμότητα έναντι της χώρας εμφανίζουν οι δημογραφικοί δεί-

κτες και οι δείκτες της αγοράς εργασίας, πράγμα όμως αναμενόμενο δεδομένης της χρονικής υστέρησης εμφάνισης των επιπτώσεων των διαρθρωτικών παρεμβάσεων της τελευταίας προγραμματικής περιόδου.

Γ3. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Γ.3.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Ιεράρχηση Οικιστικού Δικτύου

Η οικιστική διαβάθμιση που προτείνεται σε επίπεδο Περιφέρειας είναι:

κέντρο 1ου επιπέδου (πρωτεύουσα της Περιφέρειας)

κέντρο 2ου επιπέδου (πρωτεύουσα του Νομού)

κέντρο 3ου επιπέδου (δυναμικά κέντρα Νομού)

ενισχυμένα κέντρα 4ου επιπέδου (δευτερεύοντα δυναμικά κέντρα)

κέντρα 4ου επιπέδου (έδρες Δήμων)

εξαρτημένα κέντρα 5ου επιπέδου (Κοινότητες που δεν εντάχθηκαν σε συνενώσεις και όλοι οι υπόλοιποι οικισμοί)

Ο ρόλος και οι περιοχές επιρροής των κέντρων 1ου – 3ου επιπέδου διαμορφώνονται ως εξής:

1ου επιπέδου

Τα Ιωάννινα, αποτελούν το κυρίαρχο κέντρο της περιφέρειας Ηπείρου με εμβέλεια διαπεριφερειακή και διακρατική (Αλβανία). Διαθέτουν υπηρεσίες περιφερειακού επιπέδου και διαπεριφερειακού επιπέδου όσον αφορά την παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων). Αποτελούν τον κύριο πόλο έλξης της εσωτερικής μετανάστευσης της περιφέρειας παρουσιάζοντας σημαντική πληθυσμιακή αύξηση κατά την δεκαετία 1981-1991 και με κυρίαρχο τομέα απασχόλησης τον τριτογενή και κατά δεύτερο λόγο τον δευτερογενή. Η ολοκλήρωση των προγραμματισμένων έργων της περιφέρειας αναμένεται να αναβαθμίσει τον ήδη δυναμικό ρόλο των Ιωαννίνων ως κέντρου μεταφορών, τουρισμού, υπηρεσιών εκπαίδευσης και μεταφοράς νέων τεχνολογιών σε διαπεριφερειακό και διακρατικό επίπεδο. Προτείνεται η άμεση δημιουργία Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων για την αντιμετώπιση των έντονων συγκρούσεων χρήσεων γης στο Λεκανοπέδιο, τη ρύθμιση της εκτός σχεδίου δόμησης και την αποτελεσματικότερη οργάνωση του ευρύτερου μητροπολιτικού χώρου των Ιωαννίνων.

2ου επιπέδου

Η Πρέβεζα είναι η πρωτεύουσα του Νομού Πρεβέζης και παρουσιάζει υπηρεσίες νομαρχιακού επιπέδου (1ο επίπεδο κοινωνικού εξοπλισμού, περιορισμένες υπηρεσίες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης – μερικά τμήματα ΤΕΙ), με εντεινόμενη αύξηση πληθυσμού την δεκαετία 1981-1991 αλλά μικρότερη αύξηση τη δεκαετία 1991-2001. Κυρίαρχος τομέας απασχόλησης είναι ο τριτογενής. Η ολοκλήρωση της ζευξης Ακτίου – Πρέβεζας μετατρέπει την Πρέβεζα σε εναλλακτικό «κόμβο» σύνδεσης της περιφέρειας με την Νότια Ελλάδα ενώ η αναβάθμιση του αεροδρομίου του Ακτίου προσδίδει στην Πρέβεζα επιρροή περιφερειακού επιπέδου.

Η Ηγουμενίτσα, είναι η πρωτεύουσα του νομού Θεσπρωτίας με υπηρεσίες νομαρχιακού επιπέδου (1ο επίπεδο κοινωνικού εξοπλισμού, υπηρεσίες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης-τμήματα ΤΕΙ) και με μεγάλη αύξηση πληθυσμού κατά την εικοσαετία 1981-2001. Ο τριτογενής τομέας είναι ο κυρίαρχος τομέας παραγωγής και σχετίζεται περισσότερο με τις μεταφορικές και τουριστικές δραστηριότητες οι οποίες επικεντρώνονται στο λιμάνι της Ηγουμενίτσας και στη σύνδεση με την Εγνατία. Η ανάδειξη της Ηγουμενίτσας σε δυτική πύλη της χώρας προσδίδει πλέον υψηλή προτεραιότητα στην Ηγουμενίτσα ως κέντρο ανάπτυξης με ρόλο δια-περιφερειακό και δια-κρατικό, σε παράλληλη και συμπληρωματική λειτουργία με τα Ιωάννινα.

Η Άρτα, αποτελεί την πρωτεύουσα του νομού Άρτας με εξυπηρετήσεις νομαρχιακού επιπέδου, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΤΕΙ Ηπείρου) με χαρακτήρα κατά κύριο λόγο περιφερειακού επιπέδου. Την εικοσαετία 1981- 2001 παρουσιάζει ελαφρά μείωση του πληθυσμού της. Η απασχόληση των κατοίκων επικεντρώνεται κατά πρώτο λόγο στον τριτογενή (υπηρεσίες-εμπόριο) και κατά δεύτερο λόγο στον δευτερογενή τομέα παραγωγής. Η ολοκλήρωση του δυτικού άξονα (Ιόνια οδός) θα αναβαθμίσει το ρόλο της αποκτώντας ισόρροπη θέση με την Πρέβεζα στο νότιο «δίπολο» Πρέβεζας-Άρτας.

3ου επιπέδου- 4ου ενισχυμένου

Τα προτεινόμενα κέντρα 3ου επιπέδου αναλαμβάνουν ένα δυναμικό αναπτυξιακό ρόλο στις περιοχές επιρροής τους, με στόχο την επιβράδυνση της τάσης αστικοποίησης και εγκατάλειψης των ορεινών και ημι-ορεινών περιοχών της Περιφέρειας και την κατά το δυνατόν ισόρροπη κατανομή του πληθυσμού στα μεγαλύτερα και μεσαία αστικά/ημι-αστικά κέντρα. Συνεπικουρούνται σε πολλές περιπτώσεις από τα κέντρα 4ου ενισχυμένου επιπέδου, με τα οποία σχηματίζουν δυναμικά οικιστικά δίπολα.

Η Κόνιτσα είναι σημαντικό ημιαστικό κέντρο το οποίο συγκεντρώνει ικανοποιητικό αριθμό κοινωνικών εξυπηρετήσεων και έχει παράδοση κομβικού σημείου στην παραμεθόρια περιοχή. Στο ρόλο του αυτό, συνεπικουρείται από το Δελβινάκι, κέντρο 4ου ενισχυμένου επιπέδου, με το οποίο η Κόνιτσα σχηματίζει ένα δίπολο που εξυπηρετεί το βόρειο τμήμα του νομού. Το δίπολο αυτό αποτελεί κέντρο μιας ευρύτερης ενότητας οικισμών που περιλαμβάνει τα Μαστοροχώρια, τα Πωγωνωχώρια, τις κοινότητες Διστράτου, Φούρκας, Αετομηλίτσας και το Δ Καλπακίου.

Το Μέτσοβο αποτελεί δυναμικό κέντρο 3ου επιπέδου που συσπειρώνει όμως μικρό αριθμό οικισμών μικρού μεγέθους, περιλαμβανομένων των κοινοτήτων Βαθυπέδου και Μηλέας και το Δ. Εγνατίας. Η μεγάλη τουριστική του ανάπτυξη, η σημαντική βιοτεχνία του και η πολιτιστική-συνεδριακή δραστηριότητα που έχει συγκεντρώσει, δίνει στο Μέτσοβο διαπεριφερειακή σημασία και επιρροή.

Τα Πράμαντα αποτελούν τον σημαντικότερο οικισμό της περιοχής των βόρειων Τζουμέρκων και συγκεντρώνουν αρκετά ικανοποιητικό κοινωνικό εξοπλισμό. Προτείνεται να λειτουργήσουν ως δίπολο 3ου επιπέδου με τα Άγναντα συμπληρωματικό κέντρο, το οποίο έχει επιρροές προς τα χωριά των Τζουμέρκων της Άρτας. Το δίπολο αυτό μπορεί να εξυπηρετήσει και να συσπειρώσει τον πυρήνα των χωριών των Τζουμέρκων βόρεια του Δ. Αθαμανίου, δηλαδή Καλαρίτες, Σιράκο, Μελλισουργούς, Ματσούκι, Καλέντζι, Καταρράκτης, Λεπιανά κλπ.

Η Φιλιππιάδα αποτελεί σημαντικό κέντρο 3ου επιπέδου παρόλη τη γειτνίαση της με την Άρτα. Αποτελεί τρίπολο με το Θεσπρωτικό, κέντρο 4ου ενισχυμένου επιπέδου, το

οποίο εξυπηρετεί την ορεινή ενδοχώρα του ανατολικού τμήματος του Ν. Πρεβέζης που περιλαμβάνει τις κοινότητες Κρανέας και Ανωγείων, και με τον Λούρο, κέντρο 4ου ενισχυμένου επιπέδου, το οποίο εξυπηρετεί την ενδοχώρα του αντίστοιχου Δήμου. Το τρίπολο αυτό λειτουργεί ως δυναμικό οικιστικό δίκτυο το οποίο κυριαρχεί στην ανατολική ζώνη του Ν. Πρέβεζας .

Το Καναλλάκι αποτελεί το κέντρο ενός μεγάλου αριθμού οικισμών που εντάσσονται στο Δ. Φαναρίου και αποτελεί δίπολο 3ου επιπέδου με την Πάργα συμπληρωματικό κέντρο, το οποίο έχει διανομαρχιακή επιρροή και εξυπηρετεί αφενός το Μαργαρίτι προς βορράν και αφετέρου την Πέρδικα. Το δίπολο Καναλάκι-Πάργα λειτουργεί ως σύστημα συσπείρωσης των οικισμών ενός σημαντικού τμήματος της ενδοχώρας και της παράκτιας ζώνης, τις οποίες συνδέει οργανικά με καλές αναπτυξιακές προοπτικές. Η Πάργα αποτελεί περίπτωση με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά καθώς ο πληθυσμός της πολλαπλασιάζεται κατά την τουριστική περίοδο.

Η Παραμυθιά αποτελεί παραδοσιακό κέντρο 3ου επιπέδου με μεγάλη επιρροή στο παρελθόν, η οποία όμως εξασθένησε με την ανάπτυξη της Ηγουμενίτσας. Εξυπηρετεί μια σχετικά περιορισμένη περιοχή η οποία εκτός από τους οικισμούς του Δ. Παραμυθιάς, συσπειρώνει το Δ. Αχέροντα και την κοινότητα Σουλίου.

Οι Φιλιάτες είναι κέντρο με σημαντική κοινωνική υποδομή, η οποία ενισχύεται με την αναβάθμιση του Νοσοκομείου που εξυπηρετεί το σύνολο του Ν. Θεσπρωτίας. Εξυπηρετεί το σύνολο των οικισμών του Δ Φιλιατών και τον Δ. Σαγιάδας, με τον οποίο αποτελεί μία σαφώς προσδιορισμένη οικιστική ενότητα κατά μήκος της παραμεθόριας περιοχής του Ν. Θεσπρωτίας.

Τα κέντρα 4ου ενισχυμένου επιπέδου Ζίτσα, Δερβίζιανα συσπειρώνουν γύρω τους ένα σημαντικό πλέγμα ορεινών και ημιορεινών οικισμών, αλλά εντάσσονται συνολικά στη ζώνη επιρροής των Ιωαννίνων

Γ.3.2 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Γ.3.2.1 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι στόχοι που τίθενται αφορούν:

Στην προστασία τοπίων, δασών, γεωργικής γής, παράκτιων ζωνών κλπ. Από την άναρχη διασπορά δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων, από την ευκαιριακή και χωρίς συγκροτημένο σχέδιο επέκταση της τουριστικής και οικιστικής δραστηριότητας, από την αποσπασματική διάνοιξη οδικών δικτύων, από την βόσκηση, από πυρκαγιές κ.ά.

Στην αποκατάσταση και προστασία, με εφαρμογή της κατάλληλης αντιρρυπαντικής πολιτικής, των εδαφών, των υπόγειων υδροφορέων, καθώς και στην προστασία των ποταμών, λιμναίων και θαλάσσιων υδάτων από την χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, από την υπερβολική εκμετάλλευση των υδάτινων πόρων, από την διάθεση αστικών λυμάτων και απορριμμάτων, κτηνοτροφικών αποβλήτων, υγρών βιομηχανικών αποβλήτων χωρίς προηγούμενη επεξεργασία κλπ.

Στην ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας με στόχο την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων.

Στην αποφυγή πρόκλησης δυσμενών επιπτώσεων στις προστατευόμενες περιοχές της φύσης με έγκριση ειδικών περιβαλλοντικών μελετών και άμεση ίδρυση και λειτουργία των Φορέων Διαχείρισης.

Στον έλεγχο της κτηνοτροφικής ρύπανσης με εξοπλισμό των μονάδων με κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων.

Στην χωροθέτηση ζωνών εντατικής κτηνοτροφίας για άμβλυνση των συγκρούσεων χρήσεων γης.

Στην παρακολούθηση της γεωργικής ρύπανσης με μετρήσεις των ποιοτικών χαρακτηριστικών των επιφανειακών και υπόγειων νερών καθώς και των εδαφών και με προώθηση ενεργειών για την ορθολογική χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων. Προώθηση προγραμμάτων εφαρμογής της βιολογικής καλλιέργειας, καθώς και των αρχών της φιλικής προς το περιβάλλον γεωργίας όπως καθορίζονται από την Οδηγία 2078/92/ΕΟΚ, ιδιαίτερα στις περιοχές της φύσης που βρίσκονται υπό καθεστώς προστασίας.

Η ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμάτων και λιμάτων οικισμών με τη δημιουργία ΧΥΤΑ που θα καλύπτουν τους 4 νομούς και την ολοκλήρωση των δικτύων αποχέτευσης και των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς άνω των 2000 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την ελληνική και κοινοτική νομοθεσία.

Γ.3.2.2.ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Προτείνονται:

Η ανάδειξη των ιδιαίτερων ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων της περιφέρειας.

Η καταγραφή – προστασία – ανάδειξη των κινητών και ακινήτων μνημείων.

Η ένταξη αρχαιολογικών χώρων σε σύγχρονα πολιτιστικά δρώμενα, ιδιαίτερα της Δωδώνης και της Νικόπολης.

Η δημιουργία αρχαιολογικού πάρκου στην ευρύτερη περιοχή του αρχαιολογικού χώρου Νικόπολης (ΦΕΚ 781Δ'/1991).

Η οργάνωση πολιτιστικών διαδρομών και εντός αυτών ειδικών θεματικών διαδρομών (π.χ. μεσαιωνικών κάστρων, μοναστηριών, εκκλησιών, κλπ).

Η δημιουργία και ενίσχυση Κέντρων Παραδοσιακής Χειροτεχνίας και Βιοτεχνίας.

Η προαγωγή της διεπιστημονικής έρευνας για το περιβάλλον των ορεινών οικισμών και τους τοπικούς ευρωπαϊκούς και βαλκανικούς πολιτισμούς.

Προτείνεται επίσης να εξεταστεί η κήρυξη ως παραδοσιακών, επιλεγμένων οικισμών των Μαστοροχωρίων και Πωγωνοχωρίων, οι οποίοι παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Τέλος, προτείνεται η ανάδειξη της Άρτας ως Βυζαντινό Πολιτιστικό Κέντρο που ιστορικά υπήρξε η πρωτεύουσα του Δεσποτάτου της Ηπείρου και διαθέτει πλήθος από πολύ αξιόλογα Βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία.

Γ.3.3 ΧΩΡΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

Υποενότητες με βάση τοπικές συνθήκες, κύρια κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά, πρόσβαση και αναπτυξιακές δυνατότητες μπορούν να διακριθούν ως εξής:

Η ενότητα της παράκτιας ζώνης Πρέβεζα-Ηγουμενίτσα, η οποία έχει την μεγαλύτερη «εξωστρέφεια» από τις υπό-

λοιπες περιοχές της Ηπείρου, πλην Ιωαννίνων, λόγω της ανάπτυξης τουριστικής δραστηριότητας και των λιμανιών Ηγουμενίτσας και Πρέβεζας.

Η ενότητα της παραμεθόριας ορεινής ζώνης, η οποία περιλαμβάνει τα χωριά της Μουργκάνας, τα Πωγωνοχώρια και τα Μαστοροχώρια και παρουσιάζει έντονα προβλήματα πληθυσμιακής αποψίλωσης και υστέρησης ανάπτυξης, αλλά διαθέτει ικανούς ιστορικούς, πολιτιστικούς και φυσικούς πόρους.

Το σύμπλεγμα των Ζαγορίων-Μετσόβου το οποίο ευνοείται από μοναδικό πλούτο πολιτιστικών και οικολογικών μνημείων και έχει εξασφαλίσει αξιόλογη τουριστική κίνηση, με καλές προοπτικές ανάπτυξης.

Το σύμπλεγμα των οικισμών των Τζουμέρκων (βόρεια και νότια) οι οποίοι επίσης έχουν στην επικράτεια τους ιδιαίτερα σημαντικούς οικολογικούς και πολιτιστικούς πόρους, αλλά υστερούν στην εκμετάλλευσή τους. Το σύμπλεγμα παρουσιάζει κάποια δυναμική τα τελευταία 7 χρόνια με αξιόλογες προοπτικές ήπιας ανάπτυξης.

Το λεκανοπέδιο Ιωαννίνων, το οποίο συγκεντρώνει δυσανάλογα μεγάλο μέρος του πληθυσμού της Ηπείρου και έχει έντονα προβλήματα συγκρούσεων στις χρήσεις γης, ιδιαίτερα μεταξύ γεωργίας/πτηνοτροφίας και οικιστικής ανάπτυξης. Ωστόσο, το ευρύτερο σύμπλεγμα των Ιωαννίνων αποτελεί το πιο δυναμικό σύνολο από πλευράς ανάπτυξης στην Περιφέρεια.

Η πεδιάδα της Άρτας με τα οικιστικά κέντρα που εμπεριέχει, αποτελεί ένα σημαντικό παραγωγικό κέντρο του πρωτογενούς τομέα (γεωργία, χοιροτροφία, πτηνοτροφία) το οποίο έχει δυνατότητες ανάπτυξης αλλά παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα συγκρούσεων των παραγωγικών δραστηριοτήτων με τις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος (ιδιαίτερα της παρακείμενης περιοχής RAMSAR).

Οι ορεινοί και ημι-ορεινοί οικισμοί της ενδοχώρας των Νομών Πρέβεζας, Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων αποτελούν μια περιοχή η οποία έχει σημαντική υστέρηση ανάπτυξης, αποψίλωση πληθυσμού και στερείται ενός ενιαίου «χαρακτήρα» ως κοινωνικο-πολιτιστικό σύνολο. Η ζώνη αυτή έχει ανάγκη ιδιαίτερης προσοχής έτσι ώστε να αποκτήσει χαρακτήρα και αναπτυξιακή δυναμική.

Γ.3.4 ΧΩΡΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΡΥΤΕΡΩΝ ΖΩΝΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

Οι ευρύτερες ζώνες ανάπτυξης αστικών λειτουργιών καθορίζονται από τα αστικά δίπολα Ιωαννίνων-Ηγουμενίτσας και Πρέβεζας-Άρτας. Στο πρώτο δίπολο (βόρειο) που έχει διαπεριφερειακή και διακρατική αναπτυξιακή εμβέλεια, η πληθυσμιακή ανάπτυξη δημιουργεί τάσεις οικιστικής επέκτασης και αντίστοιχης επέκτασης χρήσεων γης και λειτουργιών του δευτερογενή και τριτογενή τομέα γύρω από τα αστικά κέντρα. Το δεύτερο δίπολο (νότιο) που έχει περιφερειακή κύρια εμβέλεια, ασκεί μικρές τάσεις επιρροής σε γειτονικές περιοχές της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Η ανάπτυξη του νότιου δίπολου είναι περισσότερο ήπια με έμφαση στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα και με προοπτικές από την υλοποίηση μεγάλων μεταφορικών έργων (αναβάθμιση του αεροδρομίου του Ακτίου, κατασκευή Δυτικού Άξονα).

Γ.3.5 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Ως βασικά προβλήματα του ισχύοντος διοικητικού σχήματος που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν είναι το μέγεθος και η λειτουργική βιωσιμότητα των διοικητικών ενοτήτων του ισχύοντος διοικητικού σχήματος κυρίως στο επίπεδο της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης.

Προτείνονται:

Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων:

Δημιουργία Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων με αρμοδιότητες και στα ζητήματα προστασίας και διαχείρισης της Λίμνης Παμβώτιδας και δημιουργία ενιαίου μητροπολιτικού δήμου ή οργανισμού διαδημοτικής συνεργασίας των ΟΤΑ του λεκανοπεδίου

Πεδιάδα Άρτας. Τα διαφαινόμενα χαρακτηριστικά ενιαίου γεωγραφικού χώρου υποδεικνύουν την προοπτική διαδημοτικής συνεργασίας διαχειριστικού και αναπτυξιακού σκοπού.

Περιοχή Τζουμέρκων. Η περιοχή αυτή καλύπτει την ορεινή περιοχή του νομού Άρτας (Δήμοι Αγνάντων, Αθαμανίας, Κοινότητες Θεοδώριανων, Μελισσουργών) και το νότιο τμήμα της ορεινής περιοχής του νομού Ιωαννίνων (Δήμοι Πραμάντων, Τζουμέρκων, Κοινότητες Συράκου, Καλαριτών, Βαθυπέδου, Βωβούσης, Ματσουκίου). Είναι σκόπιμη η οργανωμένη διαδημοτική συνεργασία για την προώθηση κοινών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών.

Περιοχή Ζαγοροχωρίων (δήμοι Ανατολικού Ζαγορίου, Δυτικού Ζαγορίου και Τύμφης). Η περιοχή αυτή διαθέτει κοινή πολιτιστική ταυτότητα, στενούς κοινωνικο-οικονομικούς δεσμούς και αποτελεί μια από τις πλέον δυναμικές περιοχές ανάπτυξης πολιτιστικού και οικολογικού τουρισμού. Για την αξιοποίηση των προοπτικών αυτών είναι σκόπιμη η οργανωμένη διαδημοτική συνεργασία για την προώθηση κοινών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών.

Παράκτια ζώνη Πρέβεζας και Θεσπρωτίας. Για τη ζώνη αυτή (δήμοι Πρέβεζας, Ζαλόγγου, Φαναρίου, Πάργας, Ηγουμενίτσας, Συβότων και κοινότητες Πέρδικας και Μαργαριτίου) ο τουρισμός αποτελεί δυναμικό και ανερχόμενο κλάδο που η προώθησή του μπορεί να ενισχυθεί σημαντικά από κοινές δράσεις και συνεργασία.

Κοινότητες: Προτείνεται η ενσωμάτωση όλων των κοινοτήτων στους όμορους νέους δήμους με κριτήρια χωρικά, πολιτιστικά και κοινωνικο-οικονομικά.

Γ.3.6 ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Γ.3.6.1 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Οδικές μεταφορές

Ολοκλήρωση των μεγάλων μεταφορικών υποδομών σύνδεσης της Ηπείρου με την υπόλοιπη Ελλάδα, τη Δυτική Βαλκανική και τη Δυτική Ευρώπη, ανάδειξη της περιφέρειας ως βασικής πύλης της Χώρας προς τη Δύση και παράλληλη συμπλήρωση των μικρότερων ενδοπεριφερειακών μεταφορικών υποδομών. Σαν σημαντικότερες οδικές υποδομές αναφέρονται

Εγνατία οδός. Θα διαδραματίσει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των εθνικών μεταφορών και των διεθνών συνδέσεων με Δυτική Ευρώπη, Βαλκανικούς διαδρόμους και με τον διαφαινόμενο σημαντικό διάδρομο προς Ουκρανία και Ρωσία μέσω Βουλγαρίας. Θα αποτε-

λέσει πόλο έλξης και για την ανάπτυξη βιομηχανικών-βιοτεχνικών δραστηριοτήτων ιδιαίτερα στο τμήμα μεταξύ Ιωαννίνων και Ηγουμενίτσας.

Δυτικός άξονας (Ιόνια οδός). Αποτελεί στρατηγικό έργο για την εξυπηρέτηση του μεταφορικού έργου στην Δυτική Ελλάδα (Καλαμάτα-Πύργος-Πάτρα-Μεσολόγγι-Αγρίνιο-Άρτα-Ιωάννινα-Κακαβιά). Επεκτεινόμενη εντός του Αλβανικού εδάφους και συνδεόμενη με τους Αλβανικούς λιμένες Δυρραχίου και Αυλώνας θα συμβάλλει στη δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη συνθηκών οικονομικών δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή της Ηπείρου και της Νότιας Αλβανίας.

Άλλες διαπεριφερειακής σημασίας οδικές συνδέσεις, είναι:

Ηγουμενίτσα-Πρέβεζα. Απαιτείται βελτίωση του άξονα (συμπεριλαμβανομένης της παράκαμψης Πρέβεζας) και επέκτασή του έως τη Σαγιάδα και τα Ελληνοαλβανικά σύνορα προς Β και την Αμφιλοχία προς Ν. (μέσω της ζεύξης Πρέβεζας-Ακτίου). Θα εξυπηρετεί τους αυξημένους φόρτους στην παράκτια ζώνη και την σύνδεση με το αεροδρόμιο του Άκτιου.

Φιλιππιάδα-Πρέβεζα. Απαιτείται βελτίωση του άξονα (χαρακτηριστικά της οδού – παρακάμψεις οικισμών). Θα εξυπηρετεί τη σύνδεση της Αρτας και της Φιλιππιάδας με το αεροδρόμιο Ακτίου και της Πρέβεζας με τον Δυτικό Αξονα.

Σύνδεση Άρτας με Τρίκαλα – Καρδίτσα. Απαιτούνται σημαντικές βελτιώσεις. Θα εξυπηρετηθεί η σύνδεση της νότιας Ηπείρου με την Κεντρική Ελλάδα.

Κόνιτσα-Καστοριά. Απαιτούνται βελτιώσεις. Θα λειτουργήσει ως άξονας σύνδεσης του βόρειου τμήματος της περιφέρειας με τη Δυτική Μακεδονία.

Σύνδεση των κλειστών αυτοκινητοδρόμων με το Εθνικό και επαρχιακό δίκτυο, και βελτίωση των αξόνων τοπικής σημασίας με στόχο τη διευκόλυνση της διακίνησης εμπορευμάτων από τις περιοχές παραγωγικών δραστηριοτήτων της περιφέρειας προς τα κύρια μεταφορικά δίκτυα.

Αεροπορικές μεταφορές

Απαιτείται βελτίωση των υποδομών των υφιστάμενων αερολιμένων Ιωαννίνων και Άκτιου.

Θαλάσσιες μεταφορές

Το λιμάνι της Ηγουμενίτσας εντάσσεται στα σημαντικότερα λιμάνια της Δυτικής Μεσογείου και είναι ο καθοριστικός παράγοντας για την ενθάρρυνση της πρόσβασης από και προς την Ευρώπη μέσω Αδριατικής, έναντι της πρόσβασης δια του χερσαίου άξονα μέσω Γιουγκοσλαβίας.

Το λιμάνι της Πρέβεζας προβλέπεται να έχει χαρακτήρα αφενός τουριστικού λιμένα, για την εξυπηρέτηση θαλάσσιου τουρισμού και περιορισμένης επιβατικής κίνησης προς Παξούς και άλλα νησιά του Ιονίου και αφετέρου εμπορικού λιμένα για τη διακίνηση κυρίως χύδην φορτίων. Για την τόνωση του εμπορευματικού του χαρακτήρα, προτείνεται η συμπλήρωση της λιμενικής του υποδομής, υπό την προϋπόθεση της διασφάλισης της προστασίας του Αμβρακικού.

Άλλα σημαντικότερα τουριστικά λιμάνια είναι οι μαρίνες Πρέβεζας και Ηγουμενίτσας, ενώ δίκτυο μικρών τουριστικών λιμανιών (με τη μορφή αλιευτικών καταφυγίων ή καταφυγίων τουριστικών σκαφών), δύναται να αναπτυχθεί στην παράκτια ζώνη.

Σιδηροδρομική σύνδεση

Στρατηγικής σημασίας λειτουργία για την ανάπτυξη και το διεθνή ρόλο του λιμένα Ηγουμενίτσας ως κόμβου συνδυασμένων μεταφορών, είναι η σιδηροδρομική σύνδεση με τη Θεσσαλία (σιδηροδρομική σύνδεση Καλαμπάκας-Ιωαννίνων-Ηγουμενίτσας) και η παράλληλη λειτουργία σιδηροδρομικού πορθμείου Ηγουμενίτσας – Πρίντεζι.

Εξέταση της βιωσιμότητας ανάπτυξης σιδηροδρομικού άξονα σύνδεσης των περιφερειών Ηπείρου – Δυτικής Ελλάδας.

Γ.3.6.2 ΛΟΙΠΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Ενέργεια

Σήμερα οι ενεργειακές απαιτήσεις της περιοχής καλύπτονται χωρίς πρόβλημα από την υπάρχουσα παραγωγή ενώ με την υλοποίηση των προγραμματισμένων υδροηλεκτρικών έργων η Περιφέρεια Ηπείρου αναδεικνύεται σε ενεργειακό κέντρο υπερτοπικής σημασίας, καθώς η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αναμένεται να υπερ-διπλασιαστεί στο άμεσο μέλλον.

Για την περαιτέρω αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού της περιφέρειας για ενεργειακούς σκοπούς προτείνεται η εκπόνηση τομεακής μελέτης, θα πρέπει Δε να συντρέχουν και οι ακόλουθοι όροι:

-Εκπόνηση διαχειριστικών και περιβαλλοντικών μελετών στο σύνολο της υδρολογικής λεκάνης

-Κοινωνική συναίνεση

-Αντισταθμιστικά οφέλη

Δεν συνιστάται η κατασκευή υδροηλεκτρικών έργων στα Τζουμέρκα (Καλαρύτικος, Άραχθος) για λόγους περιβαλλοντικής προστασίας.

Παράλληλα προτείνεται η εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας, όπως ηλιακή (σε μονάδες παραγωγής του πρωτογενούς τομέα, κλπ) αιολική (πχ. Στην παράκτια ζώνη της Περιφέρειας) γεωθερμική (στη γεωργία-μεταποίηση).

Θεωρείται σημαντική για την ανάπτυξη της περιφέρειας η σύνδεση με το δίκτυο φυσικού αερίου της χώρας, (σύνδεση με Ανατολική Ελλάδα, ή μέσω της διασύνδεσης των δικτύων Φυσικού Αερίου Ελλάδας – Ιταλίας, κλπ).

Τηλεπικοινωνίες

Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών η Ήπειρος βρίσκεται σε μια από τις χαμηλότερες θέσεις σε Εθνικό επίπεδο.

Ο αναπτυξιακός προγραμματισμός για την Περιφέρεια Ηπείρου στον τομέα αυτό αφορά παρεμβάσεις για την επέκταση του δικτύου, την βελτίωση της ποιότητάς του και την παροχή προηγμένων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Γ.3.7 ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Πρωτογενής Τομέας

Ως βασικοί στόχοι για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα προτείνονται οι εξής:

Έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων για την διαφοροποίηση της παραγωγής προς την βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, ως μέσον για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.

Συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο και προσέλκυση νέων αγροτών.

Προστασία και αξιοποίηση των φυσικών πόρων με ιδιαίτερη έμφαση στην ορθολογική διαχείριση των βοσκοτόπων, του δασικού πλούτου, των αλιευτικών πεδίων και των υδάτινων πόρων.

Ανάπτυξη πρόσθετων προϊόντων ονομασίας προέλευσης

Ως απαιτούμενες δράσεις για την υλοποίηση των στόχων, προτείνονται:

Ολοκληρωμένα προγράμματα παρεμβάσεων, ιδιαίτερα στις ορεινές περιοχές, για την ανάπτυξη συμπληρωματικών και εναλλακτικών δραστηριοτήτων.

Υποδομές πιστοποίησης της ποιότητας, τυποποίησης, έρευνας, τεχνολογίας, στήριξης και εκσυγχρονισμού των δομών εμπορίας και μεταποίησης.

Ολοκληρωμένα διαχειριστικά προγράμματα για την προστασία και αναβάθμιση των φυσικών πόρων.

Η κατά προτεραιότητα οριοθέτηση της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας (πεδιάδες Άρτας, Πρέβεζας, κοιλάδα Αχέροντα και Παραμυθιάς, εκβολές Καλαμά, λεκανοπέδιο Ιωαννίνων και άλλοι θύλακες) βάσει των διατάξεων του Ν. 2945/2001 (ΦΕΚ 223 Α) όπως ισχύει. Επίσης προώθηση των εγγειοβελτιωτικών έργων (κατά προτεραιότητα στην πεδινή περιοχή της Άρτας).

Η εκπόνηση μελέτης για την προώθηση μέσω κινήτρων της χωροθέτησης των μεσαίου και μεγάλου μεγέθους οργανωμένων μονάδων εντατικής κτηνοτροφίας (νέες μονάδες, μετεγκατάσταση υφιστάμενων) σε ένα κεντρικό «διάδρομο» κατά μήκος του άξονα Πρέβεζας – Κόνιτσας και στα ημιορεινά τμήματα του Νομού Άρτας.. Επίσης η εκπόνηση μελέτης για τον καθορισμό περιοχών αποκλεισμού της εγκατάστασης νέων κτηνοτροφικών μονάδων και σταδιακής απομάκρυνσης υφιστάμενων μονάδων που προκαλούν ιδιαίτερη όχληση στο περιβάλλον (πχ στην πεδιάδα Άρτας και στο Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων). Στους εκτεταμένους βοσκότοπους των ημιορεινών περιοχών θα ευνοείται η ανάπτυξη της ελεύθερης ή ημι-σταβλισμένης κτηνοτροφίας, με προτίμηση στη βιολογική κτηνοτροφία.

Για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας προτείνεται:

-Η σταδιακή απομάκρυνση όλων των ιχθυοτροφείων από τον κόλπο της Ηγουμενίτσας.

-Η ανάπτυξη (με καθορισμό ΠΟΑΠΔ βάσει του άρθρου 10 του Ν. 2742?97, ΦΕΚ 207 Α) της ιχθυοκαλλιεργητικής δραστηριότητας αφενός στην περιοχή της Σαγιάδας, κατά μήκος της λωρίδας των Αλβανικών συνόρων και αφετέρου σε κατάλληλα σημεία του Αμβρακικού.

-Η ανάπτυξη (με καθορισμό ΠΟΑΠΔ) της οστρακοκαλλιέργειας στις εκβολές του ποταμού Καλαμά και σε κατάλληλες θέσεις του Αμβρακικού κόλπου.

-Η εκμετάλλευση των αλιπέδων εκτάσεων του Ν. Άρτας έκτασης περίπου 50.000 στρ.) για την ανάπτυξη ιχθυοτροφείων, στα πλαίσια των κατευθύνσεων περιβαλλοντικής προστασίας της παράκτιας περιοχής του νομού (περιοχή προστασίας RAMSAR).

-Η υποστήριξη της ανάπτυξης της πεστροφοκαλλιέργειας και κυπρινοκαλλιέργειας.

-Ο αποκλεισμός της ιχθυοκαλλιεργητικής δραστηριότητας στην προς το Ιόνιο παράκτια ζώνη της περιφέρειας, στις περιοχές όπου προβλέπεται ανάπτυξη της τουριστικής και παραθεριστικής δραστηριότητας (η τουριστική – παραθεριστική δραστηριότητα προβλέπεται να αναπτυχθεί ιδιαίτερα στο Ν. Πρέβεζας).

Δευτερογενής τομέας.

Ως βασικοί στόχοι ανάπτυξης της μεταποίησης προτείνονται οι εξής:

Αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας.

Εκσυγχρονισμός των υφισταμένων δραστηριοτήτων, αύξηση της παραγωγικότητάς τους.

Αξιοποίηση των μεγάλων έργων και της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας ως πύλης της χώρας προς την Δ. Ευρώπη και Δ. Βαλκανική, για αύξηση της εξαγωγιμότητας των προϊόντων της.

Αξιοποίηση της επιστημονικής και τεχνολογικής υποδομής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και των ΤΕΙ της Ηπείρου για ανάπτυξη κλάδων έντασης γνώσης.

Προσέλκυση και οργάνωση υποδοχής νέων επενδύσεων και μονάδων, τόσο από το εξωτερικό όσο και από το εσωτερικό, στα πλαίσια της διαδικασίας αποκέντρωσης.

Περαιτέρω σύνδεση και καθετοποίηση της αγροτικής παραγωγής, αξιοποίηση των προϊόντων της, ανάπτυξη παραγωγών φιλικών προς το περιβάλλον, μονάδων ονομασίας προέλευσης, μεταποίησης βιολογικών προϊόντων. Σύνδεσή τους με τον τουρισμό.

Περιβαλλοντική μέριμνα σε όλα τα στάδια της παραγωγικής δραστηριότητας.

Άμβλυνση των συγκρούσεων χρήσεων γης και της περιφερειακής ανισοκατανομής της παραγωγικής δραστηριότητας.

Αξιοποίηση του ενδογενούς δυναμικού σε παραδοσιακή χειροτεχνία και οικοτεχνία, σύνδεσή τους με τον τουρισμό.

Εξέταση της δυνατότητας υποστήριξης της παραγωγικής δραστηριότητας στην περιφέρεια με περαιτέρω ενίσχυση – χωρική εξειδίκευση της πολιτικής κινήτρων.

Περιφερειακής σημασίας περιοχές ανάπτυξης της μεταποίησης (ΠΟΑΠΔ – ΒΕΠΕ), προτείνονται πέραν των ήδη θεσμοθετημένων περιοχών (ΒΙΠΕ Ιωαννίνων, ΒΙΠΕ Πρέβεζας, ΒΙΟΠΑ Θεσπρωτίας) και στις ευρύτερες περιοχές Άρτας, Ηγουμενίτσας (σε συνδυασμό με τη λειτουργία του λιμανιού και τη δημιουργία Εμπορευματικού Κέντρου και ελεύθερης ζώνης). Όπως και στην ευρύτερη διασυνοριακή περιοχή για την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας με την Αλβανία.

Επίσης προβλέπεται η δημιουργία ΠΟΑΠΔ – ΒΕΠΕ τοπικής κλίμακας και σημασίας ανά νέο δήμο ή ομάδα όμορων νέων δήμων, στα πλαίσια κατάρτισης των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ του νόμου 2508/97 (ΦΕΚ 124 Α), όπως ΠΟΑΠΔ - ΒΕΠΕ Ιωαννίνων, Άρτας, Κόνιτσας, Μετσόβου, Πάργας, Καναλλακίου κλπ.

Όσον αφορά την εξόρυξη προτείνεται:

Η εκπόνηση μελέτης για τη χωροθέτηση Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (Π.Ο.Α.Π.Δ. αρθ. 10 του Ν. 2742/1999) και Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις μαρμαροφόρες περιοχές του Ν. Ιωαννίνων.

Η χωροθέτηση επί πλέον Λατομικών Ζωνών αδρανών υλικών με περιβαλλοντικά και χωροταξικά κριτήρια..

Η επιβολή ειδικών περιβαλλοντικών όρων για όλες τις μεμονωμένες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες (υφιστάμενες και μελλοντικές) στην Περιφέρεια.

Η περιβαλλοντική αποκατάσταση των περιοχών ανενεργών λατομείων.

Προτείνεται η συνέχιση της έρευνας εντοπισμού και αξιολόγησης της Γεωθερμίας και η συστηματική αξιοποίηση, των εν λειτουργία ιαματικών πηγών καθώς και η εκτίμηση των δυνατοτήτων λειτουργίας νέων.

Τριτογενής Τομέας

Τουρισμός

Ως επιθυμητοί άξονες για την ανάπτυξη του τουρισμού προτείνονται οι εξής:

Παραθεριστικός τουρισμός στην παράκτια ζώνη με ελεγχόμενο και οργανωμένο τρόπο ώστε να μην υπερβεί την φέρουσα ικανότητά της. Στα πλαίσια αυτά προτείνεται να εξεταστεί η προοπτική χωροθέτησης ΠΟΤΑ στην παράκτια περιοχή του νομού Πρέβεζας. Επίσης προτείνεται να εξεταστεί η μερική άρση του κορεσμού στην Πάργα, για την ανάπτυξη ποιοτικού τουρισμού μέσω δημιουργίας ξενοδοχειακών μονάδων ΑΑ και Α κατηγορίας.

Σύνδεση του παράκτιου τουρισμού με ήπιες μορφές τουρισμού στην ενδοχώρα.

Θαλάσσιος τουρισμός με κέντρο την Πρέβεζα και πεδίο ανάπτυξης τον άξονα Πρέβεζα-Σαγιάδα

Οικολογικός τουρισμός στα ευαίσθητα οικοσυστήματα (υγρότοποι Ramsar , εθνικοί δρυμοί, αισθητικά δάση), άλλες ήπιες μορφές στις λοιπές προστατευόμενες περιοχές (Natura, Corine). Ολοκληρωμένη διαχείρισή τους.

Ολοκληρωμένα συμπλέγματα ειδικών και ήπιων μορφών τουρισμού (ορεινός, πολιτιστικός, οικολογικός τουρισμός) στις ορεινές περιοχές (περιοχή Ζαγορίου, ευρύτερη περιοχή Κόνιτσας-Μαστοροχωρίων, τα Πωγωνοχώρια, ορεινή περιοχή της Μουργκάνας, Μέτσοβο, τα χωριά των Τζουμέρκων στους νομούς Άρτας και Ιωαννίνων, περιοχή Φιλιατών και τα στενά Καλαμά, περιοχή Παραμυθιάς – όρη Σουλίου, Δωδώνη, κλπ).

Αγροτουρισμός σε επιλεγμένες περιοχές.

Αστικός και πολιτιστικός τουρισμός στα Ιωάννινα, Άρτα, Πρέβεζα. Αναβάθμιση του αστικού τοπίου, συντήρηση και ανάδειξη μνημείων και παραδοσιακών οικισμών.

Έλεγχος των χρήσεων γης για άμβλυνση της σύγκρουσης του τουρισμού με άλλες ασύμβατες δραστηριότητες.

Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση της τουριστικής υποδομής, κυρίως με επανάχρηση παραδοσιακών κτιρίων.

Συγκρότηση φορέων ανάπτυξης τουρισμού, προώθηση προγραμμάτων υποστήριξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου, έρευνας αγοράς, διαφήμισης-προβολής, κατάρτισης προσωπικού.

Εμπόριο

Η αξιοποίηση των μεγάλων προγραμματισμένων έργων μεταφορικής υποδομής και των πλεονεκτημάτων της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας ως «δυτικής Πύλης» της χώρας, δύναται να αναδείξει την Περιφέρεια σε διαμετακομιστικό κέντρο εθνικής και υπερεθνικής σημασίας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου προτείνεται η ανάπτυξη ενός δικτύου οργανωμένων περιοχών αποθήκευσης – διαμετακόμισης προϊόντων στα αστικά κέντρα της περιφέρειας (Ηγουμενίτσα, Ιωάννινα, Πρέβεζα, Άρτα).

Εκπαίδευση – Υγεία

Στις δυναμικές δραστηριότητες του τριτογενή τομέα εντάσσονται ο κλάδος της Υγείας με το Πανεπιστημιακό, το Περιφερειακό και άλλα μεγάλα νοσοκομεία (Αρτας, Πρέβεζας, Φιλιατών) τα οποία υποστηρίζουν ένα ευρύ και αναπτυσσόμενο δίκτυο Κέντρων Υγείας.

Για την βελτίωση των υπηρεσιών εκπαίδευσης προτείνεται:

Ενίσχυση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ΤΕΙ Ηπείρου) με την ανάπτυξη κλάδων έντασης γνώσης και τη δημιουργία νέων τμημάτων συναφών με τις κύριες παραγωγικές δραστηριότητες της Περιφέρειας (Ζωική και Φυτική Παραγωγής, Δασοπονία, κά.).

Ενίσχυση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (εισαγωγή της τηλε-εκπαίδευσης για την ενίσχυση ιδιαίτερα των σχολείων των ορεινών – απομακρυσμένων περιοχών, επέκταση της αναγκαίας υποδομής κλπ.).

Ενίσχυση της προσχολικής μέριμνας, ιδιαίτερα στους ημι-αστικούς και αγροτικούς οικισμούς.

Για την βελτίωση των υπηρεσιών υγείας προτείνεται:

Η ενίσχυση του δικτύου των νοσοκομείων της περιφέρειας.

Η ενίσχυση του δικτύου των Κέντρων Υγείας έτσι ώστε να καλύπτονται τα οικιστικά κέντρα έως και 3ου επιπέδου τουλάχιστον

Η ανάπτυξη υπηρεσιών τηλεϊατρικής για την εξυπηρέτηση των ορεινών απομακρυσμένων οικισμών της Περιφέρειας.

Γ.3.8 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΗΣ

Η πολιτική γης διαφοροποιείται ανάλογα με τις θεσμοθετημένες και επιθυμητές χρήσεις γης και την αναπτυξιακή κατεύθυνση κάθε περιοχής.

Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς (Ramsar, Natura, Εθνικοί Δρυμοί, Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, Μνημεία της Φύσης, Αισθητικά Δάση, Αρχαιολογικοί Χώροι). Λόγω των ιδιαίτερα αξιόλογων φυσικών και πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής Ζαγορίου, προτείνεται η κατά προτεραιότητα έκδοσης ΚΥΑ σε εφαρμογή του άρθρου 21 του Ν. 1650/86 στην περιοχή του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου (εθνικοί δρυμοί Βίκου, Αώου και Πίνδου και περιοχές Natura).

Οικιστικές περιοχές. Προβλέπονται πολεοδομικές ρυθμίσεις βάσει της κείμενης νομοθεσίας σε περιοχές πόλεων – οικισμών, περιοχές β' κατοικίας, περιοχές ΠΕΡΠΟ (ν. 2508/97, ΦΕΚ 124 Α), περιοχές ΠΟΤΑ και ΒΕΠΕ (ν. 2545/97, ΦΕΚ 254 Α).

Ζώνες αυστηρής ή επαρκούς προστασίας και ελέγχου. Περιβάλλουν τις περιοχές απόλυτης προστασίας, τους αιγιαλούς και τα σχέδια πόλεων των αστικών κέντρων. Έχουν εφαρμογή επίσης στις περιοχές με γη υψηλής γεωργικής παραγωγικότητας στις οποίες θα επιτρέπονται μόνον εγκαταστάσεις και χρήσεις εντελώς απαραίτητες για την εξυπηρέτηση και την διαχείριση των γεωργικών δραστηριοτήτων.

Ζώνες ήπιου ελέγχου και ρύθμισης των συγκρούσεων χρήσεων γης. Περιλαμβάνουν την λοιπή γεωργική γη, τις ζώνες γύρω από τα ημιαστικά κέντρα ή άλλες πολεοδομημένες περιοχές (Β' κατοικία, περιοχές ΠΕΡΠΟ), τις ζώ-

νες κατά μήκος των μεγάλων οδικών αξόνων (Εγνατία, Ιόνια οδός), τις περιοχές οικοανάπτυξης του Ν. 1650 και την παράκτια ζώνη, πέραν της ζώνης προστασίας αιγιαλού. Προτείνεται η σταδιακή απαγόρευση της εκτός σχεδίου δόμησης, με την καταρχήν απάλειψη των παρεκκλίσεων κατά προτεραιότητα στο Νομό Πρέβεζας, όπου έχουν θεσμοθετηθεί περιοχές ΠΕΡΠΟ και στην περιοχή του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων.

Γ.3.9 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (άρθρο 11 του Ν. 2742/99)

Οι κυριότερες από αυτές, οι οποίες απαιτούν κατά προτεραιότητα ολοκληρωμένες παρεμβάσεις χωρικής ανάπτυξης είναι οι εξής:

Η παραμεθόρια περιοχή, σε βάθος 20 χλμ. Από τα σύνορα με την Αλβανία. Μέχρι τώρα η υπαγωγή της στην πλέον ευνοϊκή κατηγορία των κινήτρων του αναπτυξιακού νόμου, δεν έχει αποδόσει αποτελέσματα.

Περιοχή Σουλίου-Δερβίζιανων. Αυτή η κεντρική ζώνη παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης και παντελή έλλειψη πόλων ανάπτυξης.

Ορεινός όγκος Πίνδου. Είναι η πλέον χαρακτηριστική περίπτωση ορεινής και δυσπρόσιτης περιοχής με φθίνοντα πληθυσμό στους περισσότερους ΟΤΑ. Ο ορεινός όγκος της Πίνδου χωρίζεται από την Ε. Οδό Ιωαννίνων – Τρικάλων και την Εγνατία σε δύο υποπεριοχές:

α) Υποπεριοχή Νότιας Πίνδου, με τους ορεινούς όγκους Περιστερίου, Τζουμέρκων, Κοκκινόλακου και Βάλτου. Η ευρύτερη περιοχή εντός της οποίας θα προσδιορισθούν από την Ειδική Χωροταξική Μελέτη οι ΠΕΧΠ, περιλαμβάνει τους Δήμους Τετραφυλλίας, Γ. Καραϊσκάκη, Αθαμανίας, Αγνάντων, Πραμάντων, Τζουμέρκων, τις Κοινότητες Θεοδώριανων, Μελισσουργών, Καλαρυτών, Σιράκου, Ματσουκίου, Βαθυπέδου και τμήματα των Δήμων Ξηροβουνίου, Κατσανοχωρίων, Παμβώτιδας, Εγνατίας, Μετσόβου.

Β) Υποπεριοχή Βόρειας Πίνδου, με τους ορεινούς όγκους Σμόλικα, Τύμφης, Τσούκα Ρόσα, Μιτσικελίου. Η ευρύτερη περιοχή περιλαμβάνει τους Δήμους Τύμφης, Κεντρικού και Ανατολικού Ζαγορίου, τις Κοινότητες Δίστρατου, Βωβούσας, Μηλιάς και τμήματα των Δήμων Κόνιτσας, Μετσόβου, Εγνατίας.

Ζώνες Εγνατίας και Ιονίας οδού. Προτείνεται ο χαρακτηρισμός ΠΕΧΠ στις ζώνες κατά μήκος των οδών (πλάτους περίπου 5 χλμ.) με προτεραιότητα στην ζώνη της Εγνατίας και με σκοπό:

Τον έλεγχο της οικιστικής ανάπτυξης και την ρύθμιση των συγκρούσεων χρήσεων γης.

Την άμβλυνση των επιπτώσεων από την κατασκευή αυτών των έργων.

Την ενίσχυση της ανάπτυξης των μειονεκτικών περιοχών.

Γ.3.10 ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΣΟΑΠ

Ρυθμιστικό Σχέδιο Ιωαννίνων

Προτείνεται η άμεση προώθηση του Ρυθμιστικού σχεδίου Ιωαννίνων στα πλαίσια των διατάξεων του νόμου 2508/97. Το σχέδιο προτείνεται να συμπεριλαμβάνει προς Β-ΒΔ το λεκανοπέδιο Ιωαννίνων και προς Ν-ΝΑ τη ζώνη άμεσης επιρροής της Εγνατίας οδού, με στόχο:

Την αποθάρρυνση της περαιτέρω συγκέντρωσης πληθυσμού στο λεκανοπέδιο Ιωαννίνων (με παράλληλη αποκέντρωση δραστηριοτήτων σε οικιστικά κέντρα 3ου και 4ου επιπέδου).

Την ανάδειξη των Ιωαννίνων σε Περιφερειακό – Διακρατικό πόλο ανάπτυξης ιδιαίτερα σε σχέση με τη Δυτική περιοχή των Βαλκανίων. Ειδικότερα επιδιώκεται η ανάδειξή τους σε κέντρο παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών επιστημονικής έρευνας και επιχειρηματικής στήριξης (δίπολο με Κόνιτσα) και σε κέντρο επιτελικών λειτουργιών διοίκησης.

Την ανάδειξη της πόλης των Ιωαννίνων σε διεθνές πολιτιστικό κέντρο (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΣΠΑ 2000-2006) και ενίσχυση του πολιτιστικού τουρισμού με κατάλληλες υποδομές και αναστηλώσεις μνημείων και παραδοσιακών κτισμάτων για πολιτιστική και τουριστική χρήση.

Την οικολογική ανασυγκρότηση, ανάδειξη και προστασία του τοπίου, των περιαστικών δασών, του υδάτινου δυναμικού και της γεωργικής γης του λεκανοπεδίου με δημιουργία «πράσινης ζώνης» με κύρια χρήση την γεωργική, γύρω από το ευρύτερο αστικό σύμπλεγμα των Ιωαννίνων.

Ανασυγκρότηση του αστικού ιστού με την ανάσχεση της εξάπλωσης της πόλης, την αναβάθμιση της κεντρικής περιοχής και τη δημιουργία πολυκεντρικής δομής, τον έλεγχο των χρήσεων γης καθώς και των πυκνοτήτων, την ανασυγκρότηση της γειτονιάς, την ενίσχυση των δημοσίων συγκοινωνιών, την αύξηση των χώρων πρασίνου, των χώρων των προοριζόμενων για πεζούς και τη χάραξη ποδηλατικών διαδρομών.

Περιορισμός της ρύπανσης από κάθε πηγή.

Διοχέτευση της μεταποιητικής δραστηριότητας μέσω αυστηρού ελέγχου χρήσεων γης στην υφιστάμενη ΒΙΠΕ και τόνωση του Τεχνολογικού Πάρκου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Ανάδειξη του Πάρκου ως διεθνούς κέντρου προηγμένης τεχνολογίας στους τομείς των τηλεπικοινωνιών και της πληροφορικής.

Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.), Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ)

Προτείνεται να καταρτιστούν κατά προτεραιότητα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ βάσει των διατάξεων του ν. 2508/97 στους ΟΤΑ που περιλαμβάνουν οικιστικά κέντρα 1ου, 2ου, 3ου και 4ου ενισχυμένου επιπέδου και στους ΟΤΑ του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων. Επίσης προτεραιότητα θα έχουν οι παράκτιοι ΟΤΑ και οι ΟΤΑ που εμπεριέχουν κόμβους σύνδεσης με τους κλειστούς αυτοκινητοδρόμους (Εγνατία και Δυτικό άξονα)

Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (Σ.Ο.Α.Π)

Αφορούν πόλεις που παρουσιάζουν κρίσιμα προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης, κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, περιβαλλοντικής υποβάθμισης και ποιότητας ζωής. Πιλοτική εφαρμογή αυτής της διάταξης προτείνεται να γίνει στην Κόνιτσα, η οποία βρίσκεται σε παραμεθόρια και μειονεκτική περιοχή, έχει Δε πληγεί σχετικά πρόσφατα από σεισμούς.

Γ.3.11Παραθεριστική κατοικία, ιδιωτική πολεοδόμηση και συνεταιρισμοί

Η παραθεριστική κατοικία συγκεντρώνεται κατά μήκος των ακτών του Ιονίου.

Στο Νομό Πρέβεζας όπου έχει διαπιστωθεί σημαντική ζήτηση για ιδιωτική πολεοδόμηση και δόμηση από οικο-

δομικούς συνεταιρισμούς έχουν θεσμοθετηθεί (ΦΕΚ 1043 Δ / 2001) περιοχές ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ).

Στο νομό Θεσπρωτίας προτείνεται η ανάπτυξη παραθεριστικής κατοικίας στις παράκτιες περιοχές της Κοινότητας Πέρδικας και του Δήμου Συβότων, όπως θα οριοθετηθούν από τα αντίστοιχα ΣΧΟΟΑΠ.

Προτείνεται η σύνταξη μελέτης για την θεσμοθέτηση ΠΕΡΠΟ στο Νομό Ιωαννίνων, στον οποίο διαπιστώνεται ζήτηση για ιδιωτική πολεοδόμηση περιοχών α΄ κατοικίας.

Γ.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Γ.4.1 ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του 3ου ΚΠΣ της Περιφέρειας Ηπείρου αποτελεί και το Πρόγραμμα Δράσης για την υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων για την περίοδο 2000-2006.

Γ.4.2 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Για την περίοδο 2007-2011 εκτιμάται ότι η Περιφέρεια θα εξακολουθήσει να χρηματοδοτείται από τα διαρθρωτικά ταμεία με βάση την ασφαλή εκτίμηση ότι δεν θα έχει προσεγγίσει το 75% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφόσον εξακολουθήσει η Ευρωπαϊκή πολιτική και κριτήρια των διαρθρωτικών ταμείων. Με αυτήν την προϋπόθεση συνέχειας της στήριξης της Περιφέρειας από τα διαρθρωτικά ταμεία και μετά το 2006, οι πόροι που θα διατεθούν για την Περιφέρεια Ηπείρου για το σύνολο της περιόδου 2001-2011 εκτιμάται ότι μπορεί να προσεγγίσουν τα 2 τρις δρχ.

Στο μακροπρόθεσμο πρόγραμμα δράσης (χρονικός ορίζοντας δεκαπενταετίας) περιλαμβάνονται επί πλέον οι δράσεις που αναλυτικά αναφέρονται στο παρόν.

Δ. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΧΑΡΤΕΣ) - ΠΙΝΑΚΕΣ

Όπως στο παράρτημα που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης αυτής.

Άρθρο 4

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Ιουνίου 2003

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

Διάγραμμα Δ.3.1 Διάρθρωση του οικιστικού δικτύου

Κέντρο 1ου επιπέδου	Εξαρτημένα κέντρα 2ου επιπέδου	Εξαρτημένα κέντρα 3ου επιπέδου	Εξαρτημένα ενισχυμένα κέντρα 4ου επιπέδου	Εξαρτημένα κέντρα 4ου επιπέδου	Εξαρτημένα κέντρα 5ου επιπέδου
Ιωάννινα		Μέτσοβο		Μικρό Περιστέρι	Κ. Μηλιάς Κ. Βαθυπέδου
		Κόνιτσα	Δελβινάκι	Κεφαλόβρυσο	Κ. Πωγωνιανής Κ. Λάβδανης
				Πυρσόγιαννη	Κ. Διστράτου Κ. Φούρκας Κ. Αετομηλίτσας
		Πράμαντα		Χουλιαράδες	Κ. Ματσουκίου Κ. Καλαριτών Κ. Σιρράκου
				Άγναντα [1]	Κ. Μελισσουργών[1]
			Ζίτσα	Βουτσαράς	
			Δερβίζιανα	Κατσικάς Πέραμα Ελεούσα Πεδινή Ανατολή Αγ. Κυριακή Μάντρες Παρακάλαμος Καλπάκι Ασπράγγελοι Καρυές Ασφάκας Κληματιά Τύρια Τσεπέλοβο Μηλιωτάδες Καλέντζι	Κ.Νήσου Ιωαννίνων Κ. Πάπιγκου Κ. Βοβούσας
	Πρέβεζα	Φιλιππιάδα	Θεσπρωτικό	Γοργόμυλος	Κ. Κρανέας
		Καναλλάκι Πάργα[8]		Μαργαρίτι [2] Κ. Πέρδικας [2]	
			Λούρος	Κανάλι	
				Δ. Ανακτορίου [3]	
	Ηγουμενίτσα	Παραμυθιά		Γαρδίκι	Κ. Σουλίου
		Φιλιάτες		Ασπροκκλήσι	
			Πάργα [4]	Παραπόταμος Πλαταριά Μαργαρίτι Πέρδικα	
	Άρτα	Άγναντα[7]	Βουλγαρέλι Άνω Καλεντίνη	Ανέζα Νεοχώρι Γραμμενίτσα Κομπότι Διάσελλο Αμμότοπος Χαλκιάδες Πέτα Αστροχώρι	Κ. Μελισσουργών Κ. Κομμένου Κ. Θεοδωριανών
		Φιλιππιάδα [5]		Μενίδι [6]	

[1] *Διανομαρχιακές εξαρτήσεις δήμων/κοινοτήτων Ν. Άρτας από Δ. Πραμάντων*
[2] *Διανομαρχιακές εξαρτήσεις δήμων/κοινοτήτων Ν. Θεσπρωτίας από Δ. Πάργας*
[3] *Διανομαρχιακές εξαρτήσεις δήμου Ν. Αιτωλοκαρνανίας από Δ. Πρέβεζας*
[4] *Διανομαρχιακές εξαρτήσεις Δ. Πάργας από Δ. Ηγουμενίτσας*
[5] *Διανομαρχιακές εξαρτήσεις δήμου Ν. Πρέβεζας από Δ. Αρταίων*
[6] *Διανομαρχιακές εξαρτήσεις δήμου Ν. Αιτωλοκαρνανίας από Δ. Αρταίων*
[7] *Δίπολο με Πράμαντα*
[8] *Δίπολο με Καναλλάκι*

Πίνακας των Καποδιστριακών ΟΤΑ ανά νομό με κωδικούς και αριθμούς στους χάρτες

Κωδικός ΟΤΑ	Όνομα ΟΤΑ	Νομός	Αριθμός ΟΤΑ στο νομό (βλ. Χάρτες)
3101	Δ. Αγνάντων	Άρτας	1
3102	Δ. Αθαμανίας	Άρτας	2
3103	Δ. Αμβρακικού	Άρτας	3
3103	Δ. Αμβρακικού	Άρτας	3
3104	Δ. Αράχθου	Άρτας	4
3104	Δ. Αράχθου	Άρτας	4
3105	Δ. Αρταίων	Άρτας	5
3106	Δ. Βλαχέρνας	Άρτας	6
3107	Δ. Γεωργίου Καραϊσκάκη	Άρτας	7
3108	Δ. Ηρακλείας	Άρτας	8
3109	Δ. Κομποτίου	Άρτας	9
3110	Δ. Ξηροβουνίου	Άρτας	10
3111	Δ. Πέτα	Άρτας	11
3112	Δ. Τετραφυλίας	Άρτας	12
3113	Δ. Φιλοθέης	Άρτας	13
3114	Κ. Θεοδωριανών	Άρτας	14
3115	Κ. Κομμένου	Άρτας	15
3116	Κ. Μελισσουργών	Άρτας	16
3201	Δ. Αχέροντα	Θεσπρωτίας	1
3202	Δ. Ηγουμενίτσης	Θεσπρωτίας	2
3203	Δ. Μαργαριτίου	Θεσπρωτίας	3
3204	Δ. Παραμυθιάς	Θεσπρωτίας	4
3205	Δ. Παραποτάμου	Θεσπρωτίας	5
3206	Δ. Σαγιάδας	Θεσπρωτίας	6
3207	Δ. Συβότων	Θεσπρωτίας	7
3208	Δ. Φιλιατών	Θεσπρωτίας	8
3209	Κ. Σουλίου	Θεσπρωτίας	9
3210	Κ. Πέρδικας	Θεσπρωτίας	10
3301	Δ. Αγίου Δημητρίου	Ιωαννίνων	1
3302	Δ. Ανατολής	Ιωαννίνων	2
3303	Δ. Ανατολικού Ζαγορίου	Ιωαννίνων	3
3304	Δ. Ανω Καλαμά	Ιωαννίνων	4
3305	Δ. Ανω Πωγωνίου	Ιωαννίνων	5
3306	Δ. Δελβινακίου	Ιωαννίνων	6
3307	Δ. Δερβιζιάνων	Ιωαννίνων	7
3308	Δ. Δωδώνης	Ιωαννίνων	8
3309	Δ. Εγνατίας	Ιωαννίνων	9
3310	Δ. Εκάλης	Ιωαννίνων	10
3311	Δ. Ευρυμενών	Ιωαννίνων	11
3312	Δ. Ζίτσας	Ιωαννίνων	12
3313	Δ. Ιωαννιτών	Ιωαννίνων	13
3314	Δ. Καλπακίου	Ιωαννίνων	14
3315	Δ. Κατσανοχωρίων	Ιωαννίνων	15
3316	Δ. Κεντρικού Ζαγορίου	Ιωαννίνων	16
3317	Δ. Κόνιτσας	Ιωαννίνων	17
3318	Δ. Μαστοροχωρίων	Ιωαννίνων	18
3319	Δ. Μετσόβου	Ιωαννίνων	19
3320	Δ. Μολοσσών	Ιωαννίνων	20
3321	Δ. Μπιζανίου	Ιωαννίνων	21
3322	Δ. Παμβώτιδος	Ιωαννίνων	22
3323	Δ. Πασαρώνος	Ιωαννίνων	23
3324	Δ. Περάματος	Ιωαννίνων	24
3325	Δ. Πραμάντων	Ιωαννίνων	25
3326	Δ. Σελλών	Ιωαννίνων	26
3327	Δ. Τζουμέρκων	Ιωαννίνων	27
3328	Δ. Τύμφης	Ιωαννίνων	28
3329	Κ. Λάβδανης	Ιωαννίνων	29
3330	Κ. Πωγωνιανής	Ιωαννίνων	30
3331	Κ. Αετομηλίτσης	Ιωαννίνων	31
3332	Κ. Βαθυπέδου	Ιωαννίνων	32
3333	Κ. Βοβούσης	Ιωαννίνων	33
3334	Κ. Διστράτου	Ιωαννίνων	34
3335	Κ. Καλαριτών	Ιωαννίνων	35
3336	Κ. Ματσουκίου	Ιωαννίνων	36
3337	Κ. Μηλέας	Ιωαννίνων	37
3338	Κ. Νήσου Ιωαννίνων	Ιωαννίνων	38
3339	Κ. Παπίγκου	Ιωαννίνων	39
3340	Κ. Σιράκου	Ιωαννίνων	40
3341	Κ. Φούρκας	Ιωαννίνων	41
3401	Δ. Ανωγείου	Πρέβεζας	1
3402	Δ. Ζαλόγγου	Πρέβεζας	2
3403	Δ. Θεσπρωτικού	Πρέβεζας	3
3404	Δ. Λούρου	Πρέβεζας	4
3405	Δ. Πάργας	Πρέβεζας	5
3406	Δ. Πρεβέζης	Πρέβεζας	6
3407	Δ. Φαναρίου	Πρέβεζας	7
3408	Δ. Φιλιππιάδος	Πρέβεζας	8
3409	Κ. Κρανέας	Πρέβεζας	9
Σύνολο:	**78 ΟΤΑ σε 4 νομούς**		

Χάρτης Α.1: Διαγραμματική Απεικόνιση της Θέσης της Περιφέρειας στον Ευρύτερο Ευρωπαϊκό Χώρο

Περιφέρεια Ηπείρου

Κύριοι Άξονες Ανάπτυξης των χωρών της Ε.Ε.

Άξονες ανάπτυξης της Περιφέρειας Ηπείρου (υπάρχοντες, τάσεις και προοπτικές)

Περιφέρειες Στόχου 1 Ε.Ε.

Λοιπές Περιφέρειες Ε.Ε.

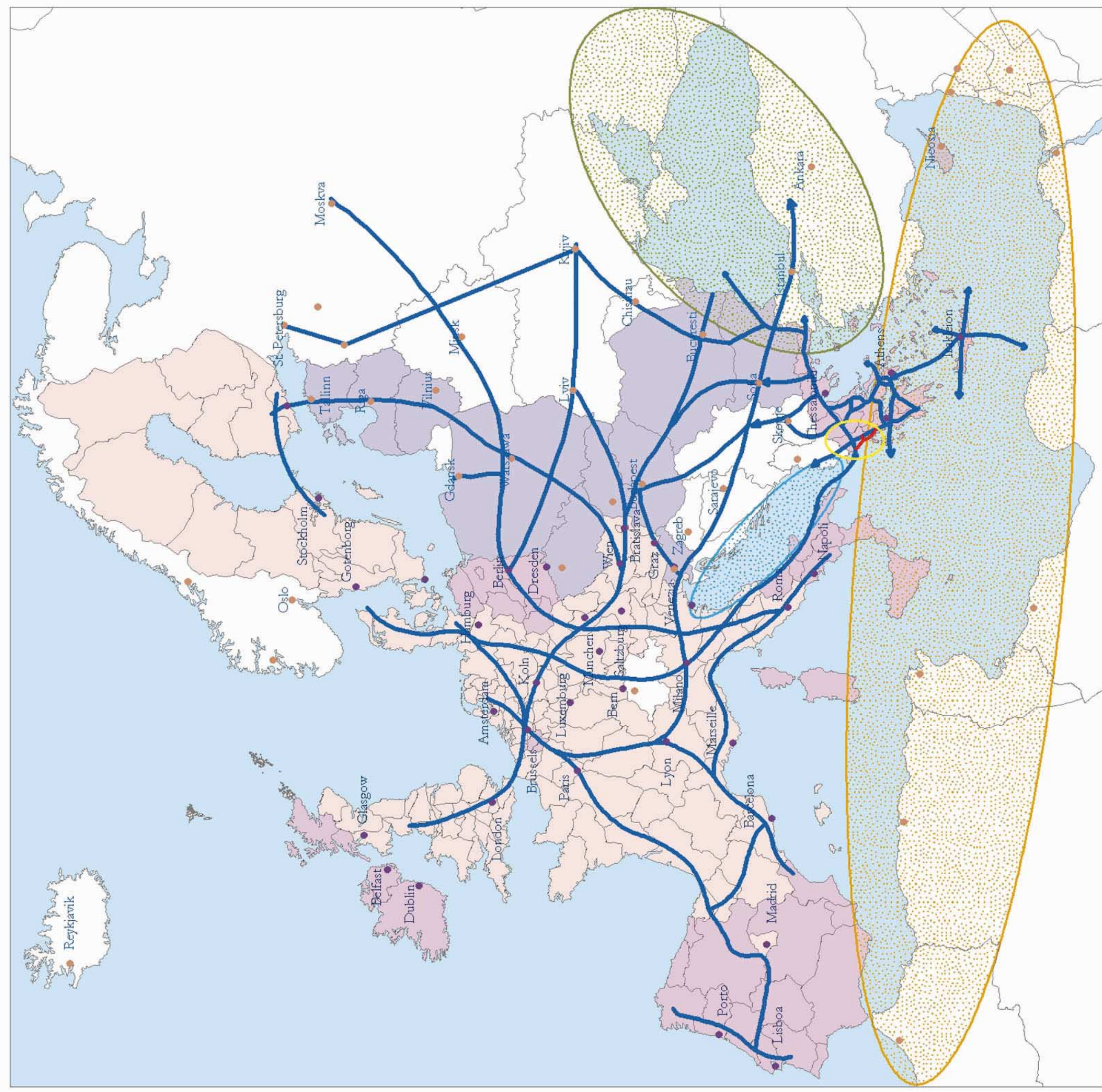
Προς Ένταξη Χώρες

Πανευρωπαϊκές Περιοχές Θαλάσσιων Μεταφορών

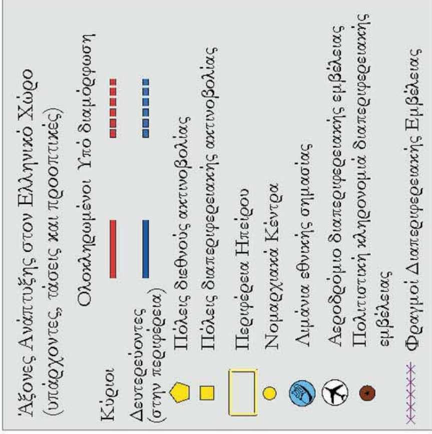
Αδριατική / Ιόνια

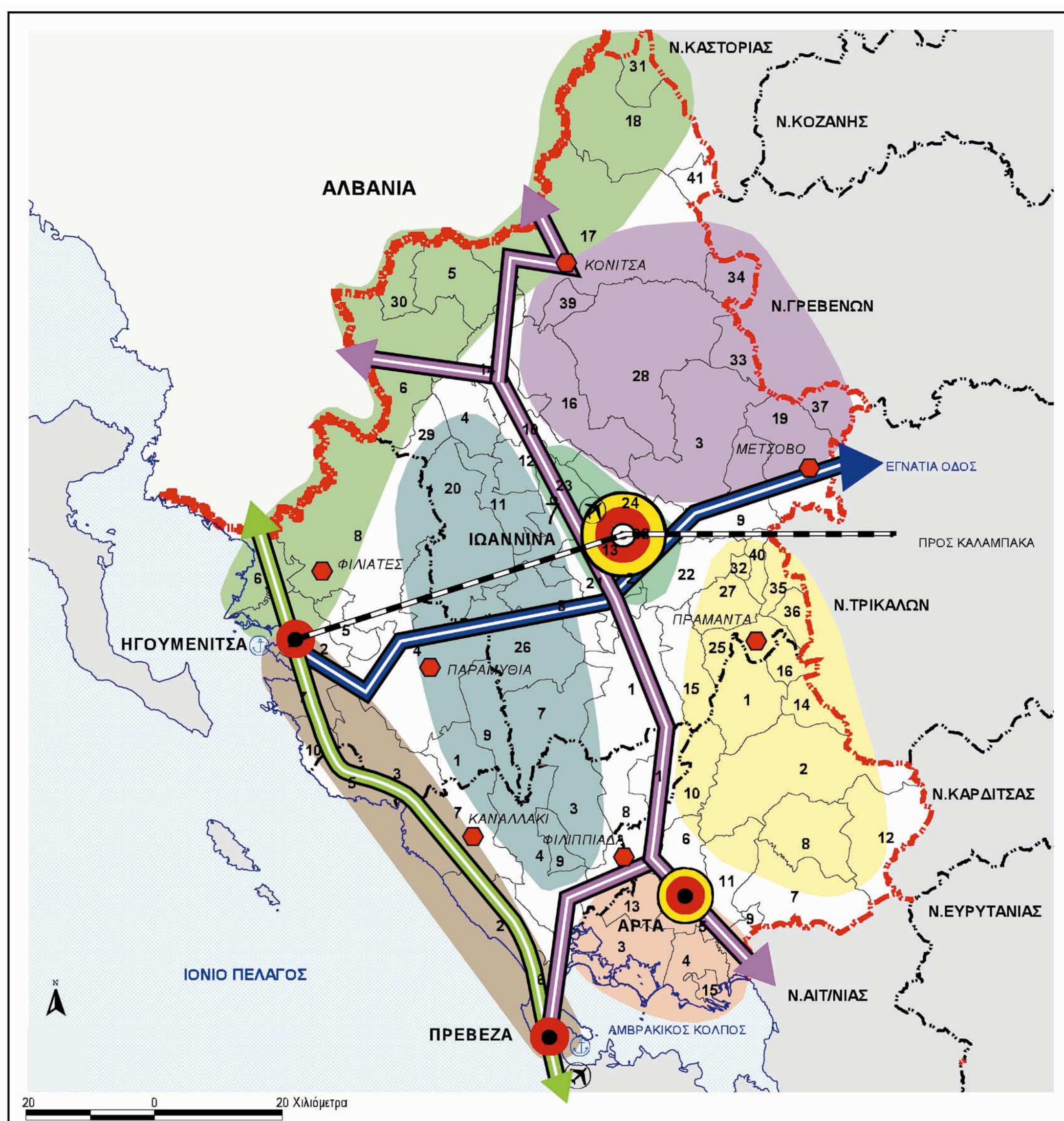
Μαύρη Θάλασσα

Μεσόγειος

ΥΠΕΧΩΔΕ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΙΧΣΑΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Χάρτης Α.2: Διαγραμματική Απεικόνιση της Θέσης της Περιφέρειας στον Ελλαδικό Χώρο
ΑΕΠ κατά κεφαλή 1991
Ποσοστό ανεργίας
> μέσου εθνικού
< μέσου εθνικού
< μέσου εθνικού
> μέσου εθνικού
Άξονες Ανάπτυξης στον Ελληνικό Χώρο (υπάρχοντες, τάσεις και προοπτικές)
Ολοκληρωμένοι
Υπό διαμόρφωση
Κύριοι
Δευτερεύοντες (στην περιφέρεια)
Πόλεις διεθνούς ακτινοβολίας
Πόλεις διαπεριφερειακής ακτινοβολίας
Περιφέρεια Ηπείρου
Νομαρχιακά Κέντρα
Λιμάνια εθνικής σημασίας
Αεροδρόμιο διαπεριφερειακής εμβέλειας
Πολιτιστική κληρονομιά διαπεριφερειακής εμβέλειας
Φραγμοί Διαπεριφερειακής Εμβέλειας
Θεσσαλονίκη
Κοζάνη
Λάρισα
Βόλος
Λαμία
Πάτρα
Αθήνα
Χανιά
Ηράκλειο
Πρέβεζα
Άρτα
Ιωάννινα
Ηγουμενίτσα
Μέτσοβο
Υ ΠΕ ΧΩ Δ Ε
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΠΧΣΑΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ:

- ΟΡΙΑ ΧΩΡΑΣ
- ΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
- ΟΡΙΑ ΝΟΜΩΝ
- ΟΡΙΑ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ
- ΑΚΤΟΓΡΑΜΜΗ
- ΕΔΡΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
- ΠΡΩΤ.ΝΟΜΑΡΧΙΩΝ

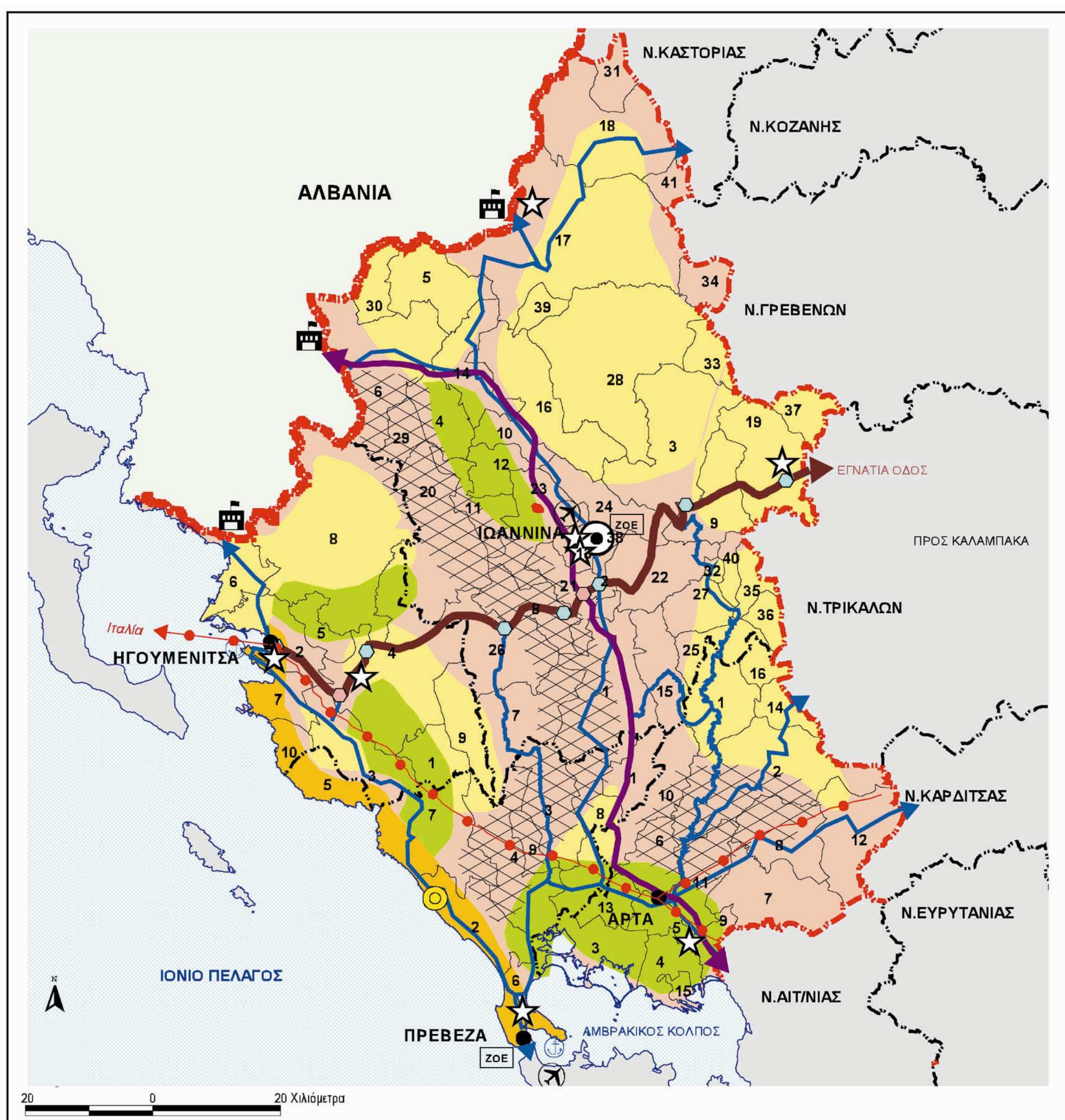
- ΑΞΟΝΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΟΡΡΑ-ΝΟΤΟΥ
- ΑΞΟΝΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ-ΔΥΣΗΣ
- ΑΞΟΝΑΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
- ΠΟΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
- ΚΕΝΤΡΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
- ΚΕΝΤΡΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ
(διαγραμματική απεικόνιση)

- Λεκανοπέδιο Ιωαννίνων
- Ορεινοί/Ημιορεινοί οικισμοί ενδοχώρας
- Παράκτια ζώνη Ηγουμενίτσας-Πρέβεζας
- Παραμεθόρια ορεινή ζώνη
- Πεδιάδα της Άρτας
- Σύμπλεγμα Ζαγορίων-Μετσόβου
- Σύμπλεγμα οικισμών των Τζουμέρκων

Για τις ονομασίες των ΟΤΑ με βάση τον αριθμό τους βλ. "Πίνακα Καποδιστριακών ΟΤΑ"

ΥΠΕΧΩΔΕ-Γενική Δ/νση Περιβάλλοντος-Δ/νση Χωροταξίας ΠΠΧΣΑΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΧΑΡΤΗΣ Γ.1	**Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης** **Άξονες και πόλοι ανάπτυξης**

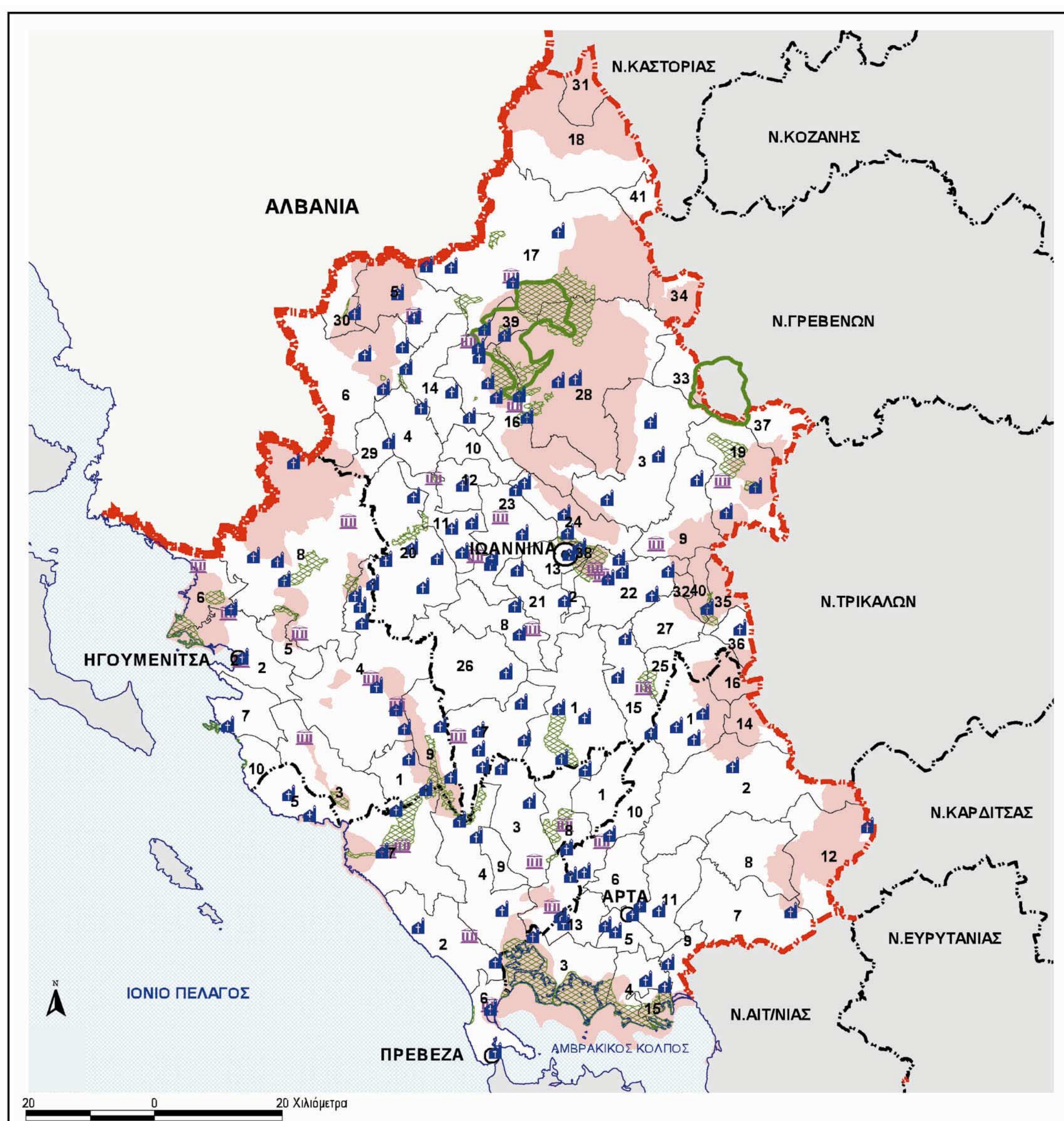

ΥΠΟΜΝΗΜΑ:

- ΟΡΙΑ ΧΩΡΑΣ
- ΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
- ΟΡΙΑ ΝΟΜΩΝ
- ΟΡΙΑ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ
- ΑΚΤΟΓΡΑΜΜΗ
- ΕΔΡΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
- ΠΡΩΤ.ΝΟΜΑΡΧΙΩΝ
- ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΖΩΝΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
- ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΗΠΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
- ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΖΩΝΗ ΟΡΕΙΝΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΟΡΕΙΝΩΝ ΟΓΚΩΝ
- ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ
- ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΠΟΤΑ
- ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ
- ΙΟΝΙΑ ΟΔΟΣ
- ΠΛΕΓΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ - ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ
- ΥΠΑΡΧΟΝΤΕΣ ΚΟΜΒΟΙ ΕΓΝΑΤΙΑΣ
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΕΓΝΑΤΙΑΣ
- ΓΡΑΜΜΗ ΥΠΕΡΥΨΗΛΗΣ ΤΑΣΗΣ ΔΕΗ
- ΜΕΘΟΡΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Για τις ονομασίες των ΟΤΑ με βάση τον αριθμό τους βλ. "Πίνακα Καποδιστριακών ΟΤΑ"

ΥΠΕΧΩΔΕ-Γενική Δ/νση Περιβάλλοντος-Δ/νση Χωροταξίας ΠΠΧΣΑΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΧΑΡΤΗΣ Γ.2	**Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης** **Ζώνες ανάπτυξης**

ΥΠΟΜΝΗΜΑ:

- ΟΡΙΑ ΧΩΡΑΣ
- ΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
- ΟΡΙΑ ΝΟΜΩΝ
- ΟΡΙΑ ΝΕΩΝ ΔΗΜΩΝ
- ΑΚΤΟΓΡΑΜΜΗ
- ΕΔΡΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
- ΠΡΩΤ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ
- ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA 2000
- ΤΟΠΙΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ
- ΕΘΝΙΚΟΙ ΔΡΥΜΟΙ
- ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΜΕΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
- ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΚΗΡΥΓΜΕΝΑ ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ
- ΚΗΡΥΓΜΕΝΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

Για τις ονομασίες των ΟΤΑ με βάση τον αριθμό τους βλ. "Πίνακα Καποδιστριακών ΟΤΑ"

ΥΠΕΧΩΔΕ-Γενική Δ/νση Περιβάλλοντος-Δ/νση Χωροταξίας ΠΠΧΣΑΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΧΑΡΤΗΣ Γ.3	**Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης** **Περιοχές προστασίας και πολιτιστική κληρονομιά**

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http: www.et.gr – e-mail: webmaster @ et.gr

Πληροφορίες Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και λοιπών Φ.Ε.Κ.: 210 527 9000-4
Φωτοαντίγραφα παλαιών ΦΕΚ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΜΑΡΝΗ 8 - Τηλ. (210)8220885 - 8222924
Δωρεάν διάθεση τεύχους Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αποκλειστικά από Μάρνη 8

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	**(2310) 423 956**	**ΛΑΡΙΣΑ** - Διοικητήριο	**(2410) 597449**
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	**(210) 413 5228**	**ΚΕΡΚΥΡΑ** - Σαμαρά 13	**(26610) 89 157**
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	**(2610) 638 109**		**(26610) 89 105**
	(2610) 638 110	**ΗΡΑΚΛΕΙΟ** - Πλ. Ελευθερίας 1	**(2810) 396 409**
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	**(26510) 87215**	**ΛΕΣΒΟΣ** - Αγ. Ειρήνης 10	**(22510) 37 181**
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	**(25310) 22 858**		**(22510) 37 187**

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 40 σελίδες 1 euro.
- Για τα ΦΕΚ από 40 σελίδες και πάνω η τιμή προσαυξάνεται κατά 0,05 euro για κάθε επιπλέον σελίδα.

Σε μορφή CD:

Τεύχος	Περίοδος	EURO	Τεύχος	Περίοδος	EURO
Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	Μηνιαίο	60	Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	Ετήσιο	75
Α΄ και Β΄	3μηνιαίο	75	Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)	Ετήσιο	75
Α΄, Β΄ και Δ΄	3μηνιαίο	90	Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	Ετήσιο	75
Α΄	Ετήσιο	180	Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου	Ετήσιο	75
Β΄	Ετήσιο	210	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Ετήσιο	75
Γ	Ετήσιο	60			
Δ΄	Ετήσιο	150			
Παράρτημα	Ετήσιο	75			

Η τιμή πώλησης του Τεύχους Α.Ε. & Ε.Π.Ε. σε μορφή CD - rom για δημοσιεύματα μετά το 1994 καθορίζεται σε 30 euro ανά τεμάχιο, ύστερα από σχετική παραγγελία.
Η τιμή διάθεσης φωτοαντιγράφων ΦΕΚ 0,15 euro ανά σελίδα

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Σε έντυπη μορφή: Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531 (euro)	Σε έντυπη μορφή: Κ.Α.Ε. ΤΑΠΕΤ 3512 (euro)	Από το Internet: Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531 (euro)	Από το Internet: Κ.Α.Ε. ΤΑΠΕΤ 3512 (euro)
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κτλ.)	205	10,25	176	8,80
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κτλ.)	293	14,65	205	10,25
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κτλ. Δημ. Υπαλλήλων)	59	2,95	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	293	14,65	147	7,35
Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	147	7,35	88	4,40
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κτλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	59	2,95	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κτλ.)	30	1,50	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Δελτίο Εμπορικής και Βιομ/κής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	59	2,95	30	1,50
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	ΔΩΡΕΑΝ	-	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	ΔΩΡΕΑΝ	-	ΔΩΡΕΑΝ	- -
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	2.054	102,70	587	29,35
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	205	10,25	88	4,40
Α΄, Β΄ και Δ΄			352	17,60

Το κόστος για την ετήσια συνδρομή σε ηλεκτρονική μορφή για τα προηγούμενα έτη προσαυξάνεται πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του έτους 2003 κατά 6 euro ανά έτος παλαιότητας και κατά τεύχος

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στις ΔΟΥ που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται και από τις ΔΟΥ.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού έχουν τη δυνατότητα λήψης των δημοσιευμάτων μέσω internet, με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών συνδρομής και ΤΑΠΕΤ.
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι την 31ην Δεκεμβρίου κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄